

DRAUGAS

PERIODICALS
June 18, 1999
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, BIRŽELIO - JUNE 18, 1999

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06/17/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

90-IEJI METAI

Nr. 118
Kaina 50 c.

Seimas tarė „ne“ sovietmečio stabų parodai

Vilnius, birželio 17 d. (BNS) — Patriotinių paskatų vedimas, Seimas ketvirtadienį priėmė nutarimą, kuris, teisės ekspertų teigimu, prieštarauja Lietuvos Konstitucijai.

Parlamentarai visuotiniame posėdyje ėmėsi svarstyti nutarimo projektą dėl sovietinio okupacinio režimo ideologų ir veikėjų paminklų rodymo. Nutarimo projekte vyriausybė įpareigojama nutraukti sovietmečio vadybų skulptūrų parko kūrimą privačios „Hesono klubo“ valdoje Gruto miške Varėnos rajone. Vyriausybė įpareigojama atšaukti 1998 metų gruodžio 31 d. nutarimą ir paskelbti netekusiais galios visus vyriausybės ir jai pavaldžių institucijų išpareigojimus.

Projektu siūloma sovietinio laikotarpio skulptūrų įskaitos, priežiūros, sandėliavimo bei rodymo klausimus ir darbus pavesti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui. Vyriausybė taip pat būtų įpareigota organizuoti jau išgabtų į Gruto parką skulptūrų grąžinimą Genocido ir rezistencijos tyrimo centrui.

Šis nutarimo projektas buvo parengtas, kai Vilniaus sąjūdžio grupių susivienijimas „Labora“ bei Pietų Lietuvos gyventojai susirūpino dėl „ge-

nocido vykdytojų ir jų parankinių“ skulptūrų parko kūrimo „gausiai partizanų kraujų aplaistytose Dzūkijos žemėse“.

Kiekvieną Seimo priimamą dokumentą tvirtinančių Seimo Teisės departamento specialistų teigimu, projekto nuostatos, įpareigojančios vyriausybę atšaukti savo nutarimą ir paskelbti netekusiais galios jai pavaldžių institucijų išpareigojimus bei organizuoti paminklų skulptūrų grąžinimą, nesiderina su LR Konstitucija. Anot Teisės departamento išvados, Seimas galėtų savo nutarimu pasiūlyti vyriausybei tam tikrų klausimų sprendimo būdą, o jeigu norima iš esmės reglamentuoti tam tikrų klausimų sprendimą, Seimas turėtų priimti įstatymą, kurį vyriausybė privalėtų vykdyti.

Nutarimo rengėjas konservatorius Juozas Galdikas abejojo dėl vyriausybės organizuoto konkurso kurti skulptūrų parką tvarkos ir teigė, kad apie ketinimus kurti stabų muziejų nebuvo informuota visuomenė. Jo teigimu, „deivė Hesona yra laikoma lengvo elgesio mergelę glėbėja“. Anot Seimo nario, jau pats klubo pavadinimas „yra vizitinė kortelė“.

Ižesti konservatoriai renka nepasitenkinimo parašus

Vilnius, birželio 17 d. (BNS) — Seimo konservatoriai ketvirtadienį pradėjo rinkti savo frakcijos narių parašus po dokumentu, kuriuo reikiama pasipiktinimas Seimo nesugebėjimu atimti įgaliojimą iš nuteisto parlamentaro Audriaus Butkevičiaus.

Pareikšdami reikalaujama nesitaikstyti su „šurkščia Lietuvos Respublikos Seimo, visos teisinės sistemos diskreditacija, kai nusikaltimą padariusiam ir Seimo nario priešaiki sulaužiusiam asmeniui dalies Seimo narių balsais buvo paliktas Seimo nario mandatas“.

„Mūsų netenkina užmestas

„Santara-Šviesa“ traukia jaunimą

Vilnius, birželio 18 d. (BNS) — „Esu tikras, kad jaunatviškas veikimas, kartais — tiesinis ir veržlusis žodis ar veiksmas visai organizacijai suteiks daugiau gyvumo, darys ją dinamiškesnę“, svedindamas ketvirtadienį Vilniuje prasidėjusią „Santaros-Šviesos“ konferenciją, sakė prezidentas Valdas Adamkus.

Jis prisiminė, kad prieš trejus metus mirė „Santaros-Šviesos“ sumanytojas ir įkūrėjas Vytautas Kavolis, prieš penketą dienų — žinomas jos veikėjas politologas Aleksandras Štromas. „Galime guostis ir džiaugtis, kad nemažai santaričių sulaukė tėvynės laisvės. Kad federacijos šūkis „Veidu į Lietuvą“ buvo įkūnytas aktyvia veikla ir prasmingais darbais. Kad santaričių indėlis į Lietuvos valstybingumą atkūrimą buvo anaipol ne simbolinis“, pažymėjo prezidentas.

Prieš 45 metus įkurta „Santaros-Šviesos“ organizaci-

ja suvienijo tuoj po II pasaulinio karo Vokietijoje įsikūrusią liberalių pažiūrų studentų organizaciją „Šviesa“ ir Miciogano valstijoje vykusiame nepriklausomo akademinio jaunimo suvažiavime įsteigtą „Santaros“ organizaciją. Iš kitų užsienyje veikusių išeivijos organizacijų „Santara-Šviesa“ išsiskyrė tuo, kad siekė bendrauti su Sovietų Sąjungoje gyvenusiais tautiečiais.

„Vaikų globa tampa pelningu verslu“, — šis naujas socialinis reiškinys tapo birželio 17 d. „Respublikos“ tema. Pasak dienraščio, vaikų namų darbuotojai pastaruoju metu pajuto glotėjimą vaikų „pajausimą“. Mat pradedant globoti mamai vaikui skirti 500 litų pašalpa, atsirado daug norinčių gauti šiuos pinigus. Vaikų globos namuose dabar netyla telefonas, žmonės taip tiesiai ir klausia, kiek jie gautų už vaiką, pasiimtą iš globos namų. Tačiau Kuršėnų vaikų globos

Nuotr.: Birželio 17 dieną generolo Jono Žemaičio vardo Karo akademijos bakalaurų absolventų priesaiką priėmė Lietuvos prezidentas, Vyriausiasis ginkluotųjų pajėgų vadas Valdas Adamkus.

Karo akademija išleido pirmąją bakalaurų absolventų laidą

Vilnius, birželio 17 d. (BNS) — Pirmąsias dienas Lietuvos karo akademijos bakalaurų studijas šiemet baigė 62 absolventai, gavę karybos bakalaurų ir leitenanto laipsnius. 8 absolventai dirbs vidaus reikalų sistemoje, kiti tarnaus krašto apsaugoje.

Po laipsnių suteikimo vienas iš geriausių absolventų Marius Patackas perskaitė priesaiką, kuria karininkai pažadėjo „negalėdami jėgų tarnauti Lietuvai“.

Iškilnėse dalyvavęs prezidentas Valdas Adamkus karininkus išvertino į karininkus. Krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius absolventams palinkėjo sėkmės tarnyboje ir laimės gyvenime bei sakė, jog augančioje ir tobulėjančioje Lietuvos kariuomenėje absolventai yra laukiami.

Vyriausiasis kariuomenės

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Algirdas Katkus, Krašto apsaugos viceministrai Jonas Kronkaitis ir Povilas Malakauskas, Kariuomenės vadas generolas majoras Jonas Andriškevičius, kiti pareigūnai.

Būsimasis kariuomenės vadas gerbia JAV principus ir idealus

Vilnius, birželio 15 d. (BNS) — Kandidatas į Lietuvos kariuomenės vado pareigas Jonas Kronkaitis teigia neatsisakyti Jungtinių Amerikos Valstijų pilietybės. „Kas mane gali smerkti už tai, kad gerbiu ir esu dėkingas valstybei, kuri sukūrė man viltį ir idealus“, ketvirtadienį Seimo visuotiniame posėdyje sakė buvęs JAV ginkluotųjų pajėgų pulkininkas J. Kronkaitis.

64 metų J. Kronkaitis dabar yra Lietuvos krašto apsaugos viceministras.

Seimas yra pritaręs nutarimui projektams, kuriais, pasibaigus kadencijai, būtų atleistas dabartinis kariuomenės vadas Jonas Andriškevičius ir į jo vietą paskirtas J. Kronkaitis.

J. Kronkaitis, teigė, kad 1949 m. jo šeima atvykus į JAV, ši valstybė „suteikė ne tik prieglobstį, bet ir viltį, pagalbą, galimybes siekti visko, ką leidžia intelektas, atvėrė kelią į mokslą ir karinę karjerą“.

Kandidatas sakė daugiausiai pastangų dėsias, „kad valstybės neprireiktų ginti“. Jis turėjo galvoje Lietuvos siekius kuo greičiau tapti NATO nare. Jis grynė Seimo ir vyriausybės sprendimus laipsniškai didinti išlaidas krašto apsaugos sistemai. „NATO vertina mūsų ilgalaiškį planą ir pažadą. Mat, kad keičia savo nuomonę net didžiausi (narystės) skeptikai“, sakė J. Kronkaitis. Jo teigimu, NATO reikalauja, kad valstybės-kandidatas pirmiausia stiprintų savo ekonomiką, tačiau „skirtų proporcingą įnašą“ gynybos reikmėms.

Anot kandidato, jo „vizija — sukurti profesines kokybes karinės pajėgas, tinkančias gynybai“. Kaip aukščiausius siekius J. Kronkaitis įvardijo karinį aprūpinimą bei karininkų ir puskarininkų parengimo lygio ir jų autoriteto kėlimą.

* Susivienijimas „Mažeikių nafta“, dėl jo kaltės įvykus avarijai, trečiosioms valstybės galės išmokėti iki 150 mln. dolerių kompensaciją, numato civilines atsakomybės draudimo sutartis, kurias pasirašys J. Kronkaitis ir karininkų ir puskarininkų parengimo lygio ir jų autoriteto kėlimą.

Lietuvos valdžia nori bendrauti su Rusija vyriausybiniu lygiu

Vilnius, birželio 17 d. (BNS) — Ketvirtadienį po prezidentūroje įvykusio pasitarimo, kuriame dalyvavo prezidentas Valdas Adamkus, Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, premjeras Rolandas Paksas bei užsienio reikalų ir ūkio ministrai, Lietuvos vadovai pareiškė pageidavimą suaktyvinti Lietuvos ir Rusijos vyriausybiniu lygiu santykius.

Pasitarime svarstyta pasiūlymas birželio 29 d. įvyksiančiam ministro pirmininko R. Pakso vizitui į Maskvą bei aptarti Lietuvos nuostatą dėl kaimynystėje kitą savaitę Rusijos rengiamų karinių mokymų „Vakarai 99“.

V. Landsbergio nuomone, premjero kelionė „turi sustiprinti santykius tarp vykdomosios valdžios struktūrų, nes daugiau bendrauja užsienio reikalų arba ūkinės grandys“.

Seimo vadovas pridūrė, kad „mums norėtųsi skaidrumo naftos prekybos klausimuose“. „Nors nafta yra pardavinėjama per kompanijas, Rusijos vyriausybė kontroliuoja ir visą užsienio prekybą, ir transportavimą“, sakė V. Landsbergis.

Gegužės mėnesį Rusija, nepaisydama anksčiau sudarytų sutarčių, buvo visai nutraukusi naftos tiekimą į Lietuvą.

Rusija raginama nevilkinti prieškarinio ambasadų grąžinimo

Vilnius, birželio 17 d. (BNS) — Lietuvos Seimas pareiškė viltį, kad Rusija nevens grąžinti Lietuvai prieškarinio ambasadų pastatų Romoje ir Paryžiuje.

„Lietuvos Respublikos Seimas tikisi, kad tokių veiksmų nebus, o Rusijos Federacija parodys gerą valią nedelsiamai įvykdyti savo išpareigojimus Europos Tarybai dėl Lietuvos ambasadų nuosavybės grąžinimo“, sakoma ketvirtadienį priimtame Seimo nutarime.

Nutarimas paruoštas atsiėmiant ir neseniai Rusijos Duma priimtą įstatymą „Dėl Rusijos Federacijos nuosavybės, esančios užsienyje, valdymo“.

Įstatyme sakoma, kad Rusija prisiima visas teises ir pareigas dėl buvusios SSRS nuosavybės, ir kad ši nuosavybė „negali būti ieškinių ir teismo sprendimų priverčiamojo vykdymo objektais“.

Pasak dokumento, kadangi Lietuva niekada nebuvo teisėta SSRS dalis, o tik okupuota ir aneksuota, tai Lietuva minėtasis įstatymas liestų tik tuo atveju, jei Rusija ir toliau vengtų grąžinti Lietuvai prieškarinio ambasadų pastatus, „dabar argumentuodama dar ir pastaruoju įstatymu, nelyginant naują aneksiją“.

Šis naujasis nutarimas yra kiek švelnesnis, nei ankstesnis jo projektas, kuriame buvo siūloma paraginti vyriausybę bylinėti dėl savo prieškarinio ambasadų sugrąžinimo.

Lietuvos ambasadas Paryžiuje ir Romoje po Lietuvos okupacijos per II pasaulinį karą perėmė sovietai ir dabar jose yra įsikūrę Rusijos diplomatai ir Rusijos naujųjų agentūra.

Kultūros atašė iš JAV nebus atšaukiama

Vilnius, birželio 17 d. (BNS) — Naujasis kultūros ministras Arūnas Bekšta neketina atšaukti iš JAV savo pirmtako paskirtos kultūros atašė Vidos Pabarškaitės.

Trečiadienį spaudos konferencijoje A. Bekšta sakė, jog visi dokumentai dėl V. Pabarškaitės skyrimo buvo paruošti teisingai, o pinigai šiai pareigybei įsteigti buvo pervesti tą pačią dieną, kai naujoji vyriausybė prisiekė Seime.

„Buvo prašymai, kad tai nebūtų daroma, tačiau V. Pabarškaitė vis dėlto išvažiavo“, konstatavo ministras.

Ministro manymu, kultūros atašė reikalingesnė Europoje, o ne JAV, tačiau taip nusprendė ankstesnė vyriausybė, ir jis negali pakeisti jos sprendimo. Tačiau jis teigė

mo gamykloje ar Būtingės naftos terminale. (BNS)

KALENDORIUS

Birželio 18 d. Arnulfas, Ginbutas, Marcelinas, Marina, Morkus, Tolvdas, Vaiva.

Birželio 19 d.: Šv. Romualdas, Deodatas, Dovilas, Gervazas, Protazas, Ramunė.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

LIETUVOS KREPŠINIO
RINKTINĖ VYKSTA
PRANCŪZIJOJON

Arvydas Sabonis jau grįžo Lietuvon. Jis įsijungė Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės ir dalyvaus birželio 21 - liepos 3 d. Prancūzijoje vykstančiame 31-ajame Europos čempionate. Rinktinės treneris Jonas Kazlauskas sakė, kad paskutinės kontrolinės rungtynės prieš čempionatą Sabonis žais, bet nedaug, kad išvengtų nuovargio ir galimų susižeidimų. Jis antradienį, birželio 15 d., jau dalyvavo rinktinės treniruotėje, o po treniruotės kartu su treneriu J. Kazlauskas nuėjo į spaudos konferenciją.

Spaudos konferencijoje treneris pranešė Prancūzijos vykstančios rinktinės sudėtį: Vidurio puolėjai Arvydas Sabonis (gimęs 1964 m., 222 cm ūgio), Euralijus Žukauskas (g. 1973 m., 218 cm), Gintaras Einikis (g. 1969 m., 208 cm); sunkieji krašto puolėjai - Virginijus Prasevičius (g. 1974 m., 206 cm), Tomas Mašulis (g. 1975 m., 205 cm); lengvieji kraštai - Artūras Karnišovas (g. 1971 m., 204

cm), Saulius Štombergas (g. 1973 m., 204 cm), Mindaugas Žukauskas (g. 1975 m., 201 cm); atakuojantis gynėjas Dainius Adomaitis (g. 1974 m., 202 cm); įžaidėjai Darius Maskoliūnas (g. 1971 m., 194 cm), Šarūnas Jasikevičius (g. 1976 m., 193 cm), Kęstutis Marčiulionis (g. 1976 m., 188 cm).

Į Prancūziją rinktinė išvyko šeštadienį, birželio 19 d., 11 val. ryto užsakytu skrydžiu į Dizoną, kur D grupėje rungtyniaus su Čekija, Vokietija ir Graikija. Po trijų varžybų dienų trys pajėgiausios šios grupės komandos lektuvu skris į Le Maną, kur varžysis su trimis pajėgiausiomis C grupės komandomis (Italija, Turkija, Kroatija bei Bosnija ir Hercegovina).

Į keturias pirmąsias vietas užėmusios komandos iškops į ketvirtfinalį ir su kitu ketvėtu žais atkrintamosiose rungtynėse.

Lietuvos rinktinėi linkime sėkmingų varžybų ir iš Prancūzijos grįžti nugalėtojais.

IR

JURGA MARCINKEVICIŪTĖ BAIGĖ
VILLANOVA UNIVERSITETĄ

Jurga Marcinkevičiūtė š.m. gegužės 16 dieną cheminės inžinerijos bakalauro laipsnį baigė Villanova universitetą. Ji yra pirmąją bėgikę iš Lietuvos gavusią stipendiją studijuoti JAV universitete.

Universitete Jurga bėgo nuotolius nuo 800 m iki 1,600 m. Sėkmingiausias sezonas jai buvo 1997 metais, kai ji Villanova komandai padėjo laimėti dvi estafetes - Penn Relays, laimėjo savo konferencijos (Big East) 800 m nuotolio čempionatą ir NCAA pirmenybėse, bėgdama 800 m, užėmė penktą vietą. Už šiuos laimėjimus NCAA treneriai suteikė

jai „All American“ titulą.

Jurga nuo pat jaunystės puoselėjo dvi svajones: pirmą - tapti chemijos inžiniere ir antrą - patekti Lietuvos olimpinėse rungtynėse. Pirmą svajonę jau išsipildė. Antra reikalauja dar daug pasiryžimo, todėl Jurga kiekvieną dieną, tuoj po darbo daug valandų praleidžia treniruodamasi su John Marshall - vienu iš JAV geriausių 800 m bėgimo trenerių. Jos svajonė - 2000 metų olimpiada Australijoje.

Pradėjusi sėkmingai dirbti JAV-se ir „atsistoti ant savo kojų“, Jurga neužmiršta savo praeities ir savo draugų bėgikų Lietuvoje. Kiek galedama ji jiems padeda. Neseniai Jurga padėjo finansuoti Ingos Juodskienės, Lietuvos geriausios ilgų nuotolių bėgikės treniravimą Colorado kalnuose. Taip pat ji dažnai skubina bėgimo batukus Lietuvos bėgikams.

Labai malonu pažinti tokį asmenį kaip Jurga, kuri, vos pradėjusi savo karjerą, nori padėti ir kitiems bėgikams pasiekti savo svajones.

Rimas Gedeika

MŪSŲ FUTBOLININKAI
NERUNGTYNIAVO

Del stipraus lietaus ir blogų aikščių nebuvo žaidžiami „Metropolitan Soccer“ pirmenybių susitikimai praėjusį sekmadienį. Visos rungtynės buvo atidėtos vėlesniam laikui.

Dabar reikia laukti birželio 20 d., kuomet „Lituanicos“ vyrai savo aikštėje - prie Pasaulio lietuvių centro Lemonte išmėgins jėgas prieš „Spartą“. Rungtynių pradžia 3 val. p.p.

Tai bus paskutinis šio pavasario rato pirmenybių susitikimas Lemonte. Tačiau dar turėtų būti dvi atidėtos rungtynės išvykose: prieš ukrainiečių „Wings“ ir lenkų „Highlanders“.

E.Š.

Pereinamosios Trijų Kryžių kalno taurės dokumentus pasirašo gen. Jono Žemaičio, Lietuvos Karo akademijos viršininko pavaduotojas administravimo reikalams pulk. Jonas Juodka ir Norbertas Vidvinėkas. Greta stovi maj. Raimundas Jonikas.

LIETUVOS KARIŲ
BĖGIMAS Į TRIJŲ
KRYŽIŲ KALNĄ

Nuo 1994 m. Vilnuje vyksta Lietuvos kariuomenės karių tradiciniai bėgimai į Trijų Kryžių kalną. Jį sugalvojo Vidaus tarnybos II pulko vadovybė ir kovinio fizinio parengimo skyrius, kurio vyr. inspektoriumi yra buvęs kapitonas, o dabar - majoras Raimundas Jonikas. Šio bėgimo pereinamoji taurė teko tris kartus iš eilės jai laimėjusiems Lietuvos Karo akademijos bėgikams.

Tad pernykščių - 1998 m. lapkričio 20 d. panašiam bėgimui prirėkė naujos taurės. Ją padarė medžio dailės meistras Vytautas Savickis. Ji, Lietuvos kariuomenės 80-mečiui paminėti skirtame bėgime, atiteko I specialios kuopos kariams. Bėgimu daugiausia rūpinosi buvęs žymus futbolo treneris, o dabar - VRM antrojo pulko majoras Raimundas Jonikas, populiariausias šį 4,5 kilometrų nuotolį bėgimą į Trijų Kryžių kalną, kuris yra reikšmingas ne vien tik Vilniaus gyventojams.

E.Š.

RŪTA KUNEVIČIENĖ -
MARATONO
VARŽYBOSE

Š.m. gegužės 2 d. Clevelande vyko 22-osios CVS/Pharmacy Clevelando maratono ir 10 km bėgimo lenktynės, kuriose dalyvavo arti 12,000 bėgikų iš JAV ir užsienio kraštų. Šiose varžybose dalyvavo Rūta Kunevičienė-Jokūbaitytė, kuri moterų maratono 45-49 metų amžiaus grupėje laimėjo pirmą vietą, prabėgusi per 3 val. 22 min. 49 sek. Bendroje moterų maratono klasifikacijoje Rūta K. užėmė 29-tą vietą. Moterų maratoną laimėjo rusė Firaja Sultanova-Ždanova (2:32:38 val.). Vyrų maratoną laimėjo irgi rusas Vladimir Epanov (2:12:22 val.). Moterų 10 km laimėtoja buvo Jane Ngoto (Kenija) per 33:10 min. Vyrų 10 km laimėtoja Kipchumba Mitel (Kenija) per 28:07 min.

Rūta Kunevičienė taipogi gavo piniginę premiją kaip aukščiausią vietą užėmusi Ohio bėgikė bendroje moterų senjorių „Masters“ (40 metų ir vyresnių) klasifikacijoje.

Rūta Kunevičienė jau daug metų aktyviai dalyvauja maratono ir kitų ilgų nuotolių bėgimų varžybose. Lengvojoje atletikoje pradėjo reikštis nuo 9 metų ir nuo 1960 iki 1968 metų imtinai buvo viena iškiliausių Clevelando LSK „Zai-bo“ ir Š. Amerikos lietuvių lengvaatlečių.

Maratono varžybose dalyvavo ir kita Clevelando lietuvaite - Rūta Mazelytė, 40 m., prabėgusi per 4:07 val. Jos užimtą vietą 40-44 m. amžiaus klasifikacijoje nepavyko sužinoti.

amb.

TOMAS PUKŠTYS KETVIRTAS
VARŽYBOSE VOKIETIJOJE

Čikagoje gimęs ir augęs tarptautinės klasės sportininkas Tomas Pukštys, kuris yra JAV čempionas ir rekordininkas ieties metime, birželio 13 d. varžėsi dideliame lengv. atletikos festivalyje Nuremberge, Vokietijoje. Čia Tomas buvo grupėje su gana stipriais ieties metikais, bet vis tiek įstengė iškvioti ketvirtąją vietą.

Pirmaisiais čia buvo vieni iš pajėgiausių pasaulyje - vokiečių pora: Raymond Hecht ir Boris Henry. Laimėtojo rezultatas - 287 pėdos ir 8 su puse colio. Tomas šį kartą rungtyniavo labai sunkiose sąlygose, kėsdamas didelį skausmą, tad jo pasekmė nebuvo labai gera

- 265 pėdos ir 3 su puse colio.

Šis lietuvių kilmės vyras dabar rengiasi JAV lengv. atletikos pirmenybėms, kurios netrukus vyks Eugene mieste, Oregono valstijoje. Tomas JAV čempiono titulą gins birželio 26-27 d. Iki šiol Tomas šio krašto čempionu jau yra tapęs 6 kartus. Atrodo, kad ir šį kartą jam pavykės naują varžovų nesitikimą.

Tačiau jam reikia palinkėti čia geros kloties. - Tomas ateinančiais metais dar yra pasiryžęs dalyvauti jau trečioje savo olimpiadoje - šį kartą tolimoje Australijoje. Jis iki šiol JAV yra atstovavęs Barcelonoje ir Atlantoje.

E.Š.

DAUG IDOMIŲ
FUTBOLŲ
RUNGTINIŲ
ČIKAGOJE

Dažniausia „Drauge“ pasitenkiname tik Čikagos futbolo „Lituanicos“ komandų pasirodymų aprašymais vietinėse pirmenybėse. Tačiau šiame mieste dažnai būna gana aukštos klasės profesionalų rungtynių. Jau antri metai čia gyvuoja „Chicago Fire“ vienuolė, kuri, beje, yra šio krašto aukščiausios futbolo lygos čempionė. Ir šiemet ji neblogai laikosi, nors paskutinėmis savaitėmis dėl pralaimėjimo porą susitikimų. Komandoje gausu užsieniečių žaidėjų, jų tarpe du futbol profesionalai iš Lenkijos.

Galbūt dėl šių lenkų, o taip pat ir dėl gausios Čikagos lenkų bendruomenės, birželio 16 d. didžiajame Soldier Field stadione „Chicago Fire“ vienuolė rungtyniavo prieš Varšuvos „Legia“ komandą. Čikagiečių futbolo vienuolė reguliarias pirmenybių rungtynes žais šį šeštadienį, birželio 19 d., 7 val. vak. tame pačiame stadione prieš San Jose „Clash“. Futbolo mėgėjams tai bus gera proga pamatyti palyginus neblogą lygio rungtynes. Pigiausi bilietai tik 10 dolerių.

Birželio 9 d. Čikagoje buvo sužaistos pasaulinio garso - Argentinos ir Meksikos valstybinių komandų rungtynės, kurias stebėjo rekordinis žiūrovų skaičius - 65 tūkstančiai asmenų, kurie išpildė visus bietus, o tai parodo, kad Čikagoje dominasi ne vien tik amerikietiškojo futbolo ir beisbolo. Šis susitikimas baigėsi taikiai - 2:2.

Jei JAV vyrų futbolo rink-

DALIS ŽAIDĖJŲ
APLEIDŽIA KAUNO
„ŽALGIURĮ“

Eurolygos čempionų Kauno „Žalgirio“ vyrų krepšinio komandą jau paliko praktiškai pusė žaidėjų.

Trečiadienį, birželio 16 d., Italijos Bolonijos „Kinder“ klubo vadovai patvirtino, kad jau praktiškai sutarta dėl dviejų metų kontraktų su 25-erių metų „Žalgirio“ puolėju Sauliumi Štombergu, rašo „Lietuvos rytas“. Per sezoną Lietuvos krepšininkas italų klube uždirbs nuo 800,000 iki milijono JAV dolerių.

Be S. Štombergo, kitą sezoną Italijos Montekatinio „Snai“ komandoje žais Dainius Adomaitis, o buvęs „Žalgirio“ įžaidėjas amerikietis Tyus Edney sutiko pasirašyti dviejų metų kontraktą su Treviso „Benetton“ komanda.

Buvęs „Žalgirio“ komandos kapitonas Darius Maskoliūnas jau baigė tvarkyti sutarties formalumus ir kitą sezoną žais Sopoto „Trefl“ (Lenkija) komandoje.

Pasak „Lietuvos ryto“, jau aišku, jog „Žalgiryje“ neliks ir amerikietis Anthony Bowie.

tinė nėra tarp gerųjų pasaulio, tai moterys gerokai aplenkia „stipriosios“ lyties atstovus ir pirmąją pasaulio JAV moterų futbolo rinktinę yra ir olimpinė čempionė.

Netrukus įvairiose JAV miestuose bus žaidžiamos moterų pasaulio futbolo pirmenybių rungtynės. Ketverios iš jų bus sužaistos ir Čikagos Soldiers Field stadione. Birželio 24 d. čia kovos Brazilija su Italija ir JAV su Nigeria. Pirmųjų rungtynių pradžia - 2:30 val. p.p. Birželio 26 d. - 12 val. rungtyniaus Gana su Švedija, o po jų - Norvegija ir Japonija. Rašant šias eilutes, bilietai dar buvo likę. Rekomenduojama nueiti į šias neeilines rungtynes ir pasizūreiti, kad moterys sugeba ne mažiau už vyrus.

E.Š.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5599.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5599.

Matindami pašto išlaidas, pakvatinam už prenumeratą nesumaciame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šaltadienio laida:	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šaltadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorius - Danutė Bindokienė

Administratorius - Valentinas Krumpalis

Moderatorius - Irena Viktoras Rimaitis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius laisvo savo nuostata. Nenaudojami straipsniai nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

SU KANOJA PER
BALTIJOS JŪRĄ

Birželio 26 dieną nuo Palangos jūros tilto Vytautas Žalys, Audrius Skurvydas ir Vytautas Germanavičius 42 kilogramus sveriančią kanoją „Coleman“ leis iš kelionės per Baltijos jūrą Švedijos krantų link.

Žygio per Baltijos jūrą dalyviams teks įveikti beveik 500 kilometrų atstumą. Nors visi trys kanoja plauksiantys lietuviai turi didelę plaukiojimo patirtį, žygio sėkmė labai priklausys nuo oro sąlygų. Nuotolį iš Palangos per Gotlando, Elando salas iki Kalmaro miesto drąsuliai tikisi įveikti per 10-12 parų.

480 cm ilgio, 104 cm pločio ir 38 cm aukščio kanojose sumontuota moderni navigacinė ir ryšių įranga.

Kelionės metu „Coleman“ lydės Audriaus Varno jachta „Ragainė II“, kurios igula su kanoja plaukiančiais vyrais nekontaktuos, tačiau nuolat stebės, kad iškilus pavojui laiku gautų suskubti pagalbos.

Žygio organizatorius V. Žalys sakė, kad šia kelione visų pirma norima pagerbti klaipėdiečių Gintarą Paulionį, kuris 1994 metais paties pasigaminata valtimi perplaukė Baltijos jūrą, tačiau grįždamas žuvo prie Lietuvos krantų. Taip pat svarbu skatinti kaimyninių šalių bendravimą bei garsinti Lietuvą.

Elta

LIETUVĖS TARPTAUTINĖS DVIRAČIŲ
LENKTYNĖS

Pasaulio čempionė lietuvė Diana Žiliūtė tarptautinėse daugiadienėse moterų dviračių lenktynėse JAV bendroje įskaitoje iš vienuoliktosios vietos pakilo į antrąją.

Antrajame etape - 92.4 km lenktynėse - ketvirtadienį D. Žiliūtė pralaimėjo tik garsiajai prancūzei Jeannie Longo-Ciprelli. D. Žiliūtė bei dar 11 dviratininkių nuo etapo nugalėtojos atsiliko 1 min. 37 sek.

Penktąją vietą užėmė Rasa Polikevičiūtė, šeštąją - jos dvynė sesuo Jolanta ir 11-ąją - Edita Pučinskaitė. Iš viso dalyvavo 128 dviratininkės.

Bendroje įskaitoje D. Žiliūtė Jeannie Longo-Ciprelli pralaimi 1 min. 50 sek. R. Polikevičiūtė užima ketvirtąją, J. Polikevičiūtė - penktąją, o E. Pučinskaitė - dešimtąją vietas.

Rezultatai.

II etapas. 92.4 km.

1. Jeannie Longo-Ciprelli (Prancūzija) - 2:31.46
2. Diana Žiliūtė (Lietuva)
3. Mari Holden (JAV)

4. Emily Robbins (JAV)
5. Rasa Polikevičiūtė (Lietuva)
6. Jolanta Polikevičiūtė (Lietuva)
7. Valentina Polchanova (Rusija)
8. Alison Dunlap (JAV)
9. Linda Jackson (Kanada)
10. Caroline Alexander (D. Britanija)
11. Edita Pučinskaitė (Lietuva) - visos atsiliko 1.37.

Bendroji įskaita.

1. Longo-Ciprelli - 5:24.47
2. Žiliūtė - atsilieka 1.50
3. Holden - 1.50
4. R. Polikevičiūtė - 1.50
5. J. Polikevičiūtė - 1.54
6. Jackson - 1.55
- ...10. Pučinskaitė - 1.56.

Elta

GOLFO PIRMENYBĖS

1999 m. ŠALFAS-gos komandinės ir individualinės golfo pirmenybės vyks š.m. rugsėjo 4 ir 5 d., The Reserve at Thunder Hill aikštyne, Madison, Ohio.

Bėgikė Jurga Marcinkevičiūtė baigė Villanova universitetą.

LIETUVOS KAIMO ŽMONĖS SKURSTA, BET VILTIES NEPRARANDA

Spaudoje ir laiškuose dažnai skaitome apie sunkią Lietuvos kaimo žmonių gyvenimo būklę. „Lietuvos aidas“ 1999.05.25 laidoje apie tą būklę vaizdžiai rašo socialinių mokslų daktaras Antanas Petrauskas. Straipsnį pateikiame ir „Draugo“ skaitytojams.

riba yra kone dvigubai daugiau (60,9 proc.). Kad gyvenimo sąlygos pagerėtų, mano 6,8 proc. kaimiečių. Miestiečiai — didesni niurzgijai: 34,9 proc. jų teigia, kad gyvenimo lygis smunka, 72,3 proc. save laiko vidutiniškai ar pasiturinčiais.

Kas trečias pajamų litas — iš asmeninio ūkio

Iš kiek sugebame pragyventi?

Statistikos departamento duomenimis, pernai kaime viename namų ūkio nariui disponuojamų pajamų (piniginių ir natūrinių) teko vos 336,6 Lt per mėnesį, arba buvo net 127,2 Lt mažesnės už analogišką pajamą mieste. Trečdalis (33,0 proc.) kaimiečių pajamų sudarė natūrinės pajamos iš asmeninio ūkio, o du trečdaliai buvo suaisę su samdomu darbu, pašalpomis ir pensijomis. Miestiečių analogiškos pajamos buvo 1,82 karto didesnės už kaimiečių. Vadinasi, kai no žmonių darbo užmokestis daug mažesnis (2,2 karto!) nei miestiečių.

Kiek pinigų reikia pilvui apgauti?

Kaimo žmonių vartojimo išlaidų 59 proc. tenka maisto produktams ir nealkoholiniams gėrimams. Šiems poreikiams tenkinti skiriama 43,7 proc. piniginių ir 91,1 proc. natūrinių pajamų. Išlaidos apavui, drabužiams, būstui išlaikyti, transportui ir sveikatos priežiūrai sudaro 29 proc. Poilsio ir švietimo reikmėms kaimo namų ūkis teigiamai skiriasi 2,1 vartojimo išlaidų.

Kadangi miestiečių piniginė pilnėnė, jų maisto poreikiams tenkinti užtenka 44,3 proc. vartojimo išlaidų, nors tiek mieste, tiek ir kaime pilvą apgauti pavyksta už panašią pinigų sumą — atitinkamai 206,9 ir 202,5 Lt per mėnesį viename namų ūkio nariui. Skirtumas čia toks: miestiečiai net 81,3 proc. piniginių išlaidų skiria maistui, o kaimiečiai 50 proc. O tai reiškia, jog negaudami pajamų iš asmeninio ūkio kaimiečiai turėtų badmiriauti. Maistui išeina beveik visos (91,2) proc. kaimo žmonių natūrinės pajamos.

Didesni niurzgijai — miestiečiai

Kaimiečiai, nors gyvena skurdžiai, yra dideli optimistai: net 73,9 proc. jų save laiko vidutiniškai ar net pasiturinčiais. Trečdalis kaimiečių (32,3 proc.) jautė, kad pastaruosius 12 mėnesių jų gyvenimo lygis tik smuko. Balansuojančių ties anksčiau pasiektą

Kaimiečiai, kad jautęsi vidutiniškai, užtektų 560,1 Lt mėnesinių pajamų, o pragyventi jį sugebėtų ir iš 281,8 lit. Tiesa, jo gaunamos pajamos šią sumą viršija vos 54,8 Lt. Aišku viena — daugumai kaimo žmonių skurdas jau yra tapęs gyvenimo norma. Tuo tarpu miestietis sugebėtų išgyventi gaudamas 378 Lt pajamų (tiek kaimietis net uždirba!), o kad jautęsi vidutiniškai, turėtų uždirbti 745,5 Lt. Kaimiečiai apie tokias pajamas ne svajoti nedrįsta. Valdžios eksperimentai kaimo žmogui artimiausiu metu atsikvėpti dar neleis.

Br. Juodelis

*** Ateinančiais mokslo metais** i aukštųjų mokyklų valstybės finansuojamas vietas bus priimta 6 proc. daugiau studentų, trečiadienį nusprendė vyriausybė, iš esmės pritarusi švietimo ir mokslo ministerijos siūlymui padidinti studentų priėmimą i valstybės finansuojamas vietas. Iš viso ateinančiais mokslo metais i Lietuvos aukštųjų mokyklų pagrindines, specializuotas profesines ir magistrantūros studijas planuojama priimti 18,500 studentų. Šiuo metu Lietuvos aukštosiose mokyklose studijuoja daugiau negu 70,000 studentų.

Petrašiūnų kapinėse, netoli Kauno, birželio 14 d. perlaidojant ambasadoriaus Stasio Lozoraitį palaikus. Nuotr. Eltos

Ambasadoriaus Stasio Lozoraitio, jaunesniojo, palaikų perlaidojimo iškilmes Vytauto bažnyčioje Kaune. Stovi iš kairės: Daniela Lozoraitienė, amb. Kazys Lozoraitis ir kiti. Apeigas atlieka arkivysk. Sigitas Tamkevičius. Nuotr. Eltos

STASIO LOZORAİČIO PERLAIDIJIMAS LIETUVOJE

(Specialiai iš Kauno ir Vilniaus, 1999.VI.15)

Buvusio Lietuvos ambasadoriaus ir kandidato i prezidentus Stasio Lozoraitio palaikai buvo perkelti iš Putnam, CT, i Lietuvą ir iškilmingai palaidoti prie Kauno esančiose Petrašiūnų kapinėse.

Paskutinę lygiai prieš penkerius metus mirusiojo keliu nę vyko oru iš Bostono i Romą ir Lietuvos Avialinijos lėktuvu iš Romos i Vilnių. Kartu su vyro palaikais skrido ambasadoriaus našlė Daniela Lozoraitienė ir mirusiojo brolis, amb. Kazys Lozoraitis su žmona. Vilniuje birželio 13 d. atskridusį lėktuvą iškilmingai pasitiko prezidentas Valdas Adamkus, Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, Seimo bei vyriausybės nariai, garbės sargyba. Kai kurie susirinkusiųjų verke. Tą pačią popietę automobiliu karstas buvo pervežtas i Kauną.

Kaune, istorinėje Vytauto

Didžiojo bažnyčioje, birželio 14 d. iškilmingai vėliava apdengta ir žvakėmis apsupta karstą žmonės lankė ištisą dieną, nešė vainikus, geles, meldėsi. Vakare bažnyčioje vyko koncertas ir iškilmingos pamaldos. Vyravo rimta, ori ir atitinkanti velionio asmenybę nuotaika. Kadangi ši diena sutapo su 1941 m. birželio 14 trėmimų sukaktimi, visas miestas puošėsi juodu kaspinu perrištomis trispalvėmis. Visa tai teikė dar didesnį įspūdį.

Antradienį, birželio 15, laidojimo iškilmės prasidėjo 9 val. Mišiomis, kurias Vytauto bažnyčioje aukėjo arkiv. Sigitas Tamkevičius su dviem konfratais vyskupais. Atvyko prezidentas, valdžios žmonės. Prezidentas prie karsto priejo, nešinas Stasiui Lozoraitiui skirtu Lietuvos Respublikos pirmojo laipsnio Vycio Kryžiumi. Šv. Mišių auką pradėjo arkiv. Tamkevičius šiais žodžiais: „Kauno Vytauto bažnyčia šiandien sukvietė aukštus valstybės vyrus ir ilininius gy-

ventojus palydėti žymų tautos sūnų savojon tėvynen“.

Pamokslas buvo neilgas, bet skirtas Stasio Lozoraitio atminimui ir rūpestiui tėvyne. Arkivyskupas kalbėjo apie gerį, kuris, jei pamilstamas tėvų namuose, išlieka vaikui visam gyvenimui. Kaunui ir Lietuvai reikia giliai pajusti dvasią šio ištikimo tautos sūnaus, lenktis prieš jo idealizmą ir melstis. Bažnyčia buvo perpildyta, pilnas akmenimis gristas šventoris ir aplinkinės, senovės dvelkiančios, gatvės.

Didžiulę procesiją pajudėjo Petrašiūnų kapinių link. Kapinėse dalyvavo, spėju, 4-5 tūkstančiai žmonių. Po atsisveikinimo kalbų, himno ir galingo „Marija, Marija“, viltį Lietuvai ir ypač Kaunui skleidusio Stasio Lozoraitio karstas atsirėmė i duobės dugną, buvo užkastas. Ambasadoriaus brolis Kazys Lozoraitis šeimos vardu visiems padėkojo.

Kai lankysimės Lietuvoje, nepraleiskime progos nuvykti i aukštų pušų puošiamas Petrašiūnų kapines ir aplankyti ten paguldytą šio šimtmečio aukšto pagarbos nusipelnusį Lietuvos diplomata, žymioje Lozoraitių šeimoje išugdytą, a.a. Stasį Lozoraitį.

Antanas Dundzila

*** Pasienio policija pranešė Alytuje sulaikiusi vieną iš pagrindinių nelegalių migrantų gabenimo per Lietuvą organizatorių. Alytiškis Arvydas Vasilas, 29-erių, sulaikytas antradienį ir uždarytas i areštinę, jo namuose visa Kosovo provincija, juo labiau, kad laikas nuo smurto pradžios dar toks trumpas, niekas neišdilo iš žmonių, kuriems pavyko išlikti, atminties. Galima tik įsivaizduoti, kaip jaučiasi jauni vakariečiai kariai, niekuomet gyvenime**

Lojama prie ne to medžio

Kosovo provincijoje taika: dokumentai pasirašyti, serbų kariuomenė traukiasi nustatytu laiku, albanų kilmės pabėgėliai ir tremtiniai pamažu grįžta i ankstyvesnes gyvenvietes, NATO kariniai daliniai užima savo pozicijas, kaip tikos palaikytojai. Iš pažiūros — Balkanuose NATO sąjungininkai laimėjo ir šį karą, kautynėse neprarasdami nei vieno kario. Du žuvusieji straigtasparnio nelaimėje iš tikrųjų gyvybę prarado manevruose, bet ne fronte, o nušauto amerikiečių lėktuvo pilotą iš „priešo žemės“ labai greitai išgelbėjo ir i laisvę išvedė jo bendražygiai. Tiesa, matėme bombų ir raketų sprogdimus, regejome gaisrus, griuvėjus ir girdėjome kartojant užmuštųjų skaičius. bet tai ne iš sąjungininkų, o „anoje puseje“. Iš tikrųjų viskas buvo atliekama naujausios karinės technologijos pagalba, kariams tereikėjo paspausti atitinkamą mygtuką kompiuterio nustatytu laiku, ir skriejo raketos, ir krito bombos, o žmonės likdavo „svariomis rankomis“ tarytum pašaliniai stebėtojai, tarytum karinio filmo aktoriai. Galbūt tai pirmasis žingsnis i ateities karų eigą? Tik, deja, dar kokiems ir kitiems, tuo besirūpinantiems, teks ilgokai pasėdėti prie kompiuterinių programų, kad tolimų skrydžių raketos kristų ten, kur jos skirtos ir nežudytų nekaltų civilių. Sakyti, kad NATO už tai atsiprašo, negana. Lavonai atsiprašymo žodžių negirdi, o jų artimųjų skausmas žodžiais neužglostomas.

Vaidzas dabar iš pagrindų pasikeitė: taika Kosovo baissėnė už karą. Apie ką anksčiau buvo kalbama užuominomis ir spejojimais, dabar akivaizdžiai matyti tikrosios priežastys, dėl kurių reikėjo įmesti griežtų priemonių prieš Jugoslaviją, jos prezidentą, serbus. Kosovo provincijos albanų kilmės gyventojų pasakojimai apie baisiausius kančinius, žudynes, plėšikavimus, atliktus serbų karių, policijos ir net kaimynų, su kuriais daug šimtmečių taikiai gyveno, išsklaidytų net didžiausio skeptiko abejones. Liudija ir masiniai bei pavieniai kapai, kuriais sėte nuseta visa Kosovo provincija, juo labiau, kad laikas nuo smurto pradžios dar toks trumpas, niekas neišdilo iš žmonių, kuriems pavyko išlikti, atminties. Galima tik įsivaizduoti, kaip jaučiasi jauni vakariečiai kariai, niekuomet gyvenime

nesusidūrę su tokiais baisumais, kai randa edų eiles masinių kapų, kai girdi išlikusių pasakojimus, kai pajunta gyventojų džiaugsmą, padėką už išlaisvinimą.

Del to ypač keista, kad viename šios savaitės „Lietuvos ryto“ nuomonių skyriuje Vilniaus universiteto rektorius Rolandas Pavilionis sakė: „...drįstu teigti, kad nei pasitikiu NATO, nei ja remiu. Priešingai — baisūs ir piktinuos, ir labai įsitikinęs smerkiu... Ir manau, kad i Hagos tribunolą paskui S. Miloševićių turėtų vykti ir B. Clintonas, ir ponas M. Albright, ir visa šaunioji NATO kariuona...“ Jis, atrodo, mažiau kaltina Miloševićių už teroro veiksmus Kosovo provincijoje, bet labiau NATO, ypač Ameriką „už sugriautus miestus, mokyklas, ligonines, tiltus, versloves, už užterštus vandenius, už sugriautą šalies ūkį, kurio dabar taip fariziejiškai ir pirmiausia — savo naudai — vakarai puls atstatyti“. R. Pavilionis baigia savo mintis taip: „Kaip laisvas žmogus protestuoju“.

Prie tokių šio akademiko, paskutiniuose rinkimuose kandidatavusio i Lietuvos prezidento vietą, nuomonių — nei pridėti, nei atimti. Suprantama, tai jo pažiūros, kurias jis, kaip ir bet kas kitas, turi teisę pareikšti. Tai vienas svarbiųjų demokratijos požymių, tačiau matyti tik tai, kas naudojama toms pažiūroms paremti, visiškai ignoruoti tiesą, taip pat nelogiška. Ar šiu minčių autorius ir kiti, jam pritariančių, manymu, pasaulis turėjo nekreipti dėmesio i tai, kas vyko Kosovo? Sutinkame, kad Miloševićius „albanų problema“ būtų pats ilgainiui išsprendęs — jo metodus matėme, ir dabar akivaizdžiai matome. Ar nepasimokyta iš Antrojo pasaulinio karo ir pokario dešimtmečių patirties, kai sovietinis komunizmas ir nacių siautėjimas naikino milijonus žmonių, bet vakarai atsisakė matyti? O galbūt gimusieji, augusieji ir aukštų mokslo laipsnių pasiekusieji „raudoname rojuje“, i tai, kas vyko Lietuvoje, pradedant 1940 m., žiūri pro akinius, pro kuriuos žiūrėti buvo okupantų įpratinti?

Laime, kad nei daugumas lietuvių, nei Lietuvos prezidentas nesmerkia Amerikos (ar kitos NATO nars) „už bandymą NATO paversti agresijos, tarptautinio terorizmo organizacija“. Tie, kurie tą daro, „loja ne prie to medžio“.

O DIEVIŠKOJI APVAIZDA

VYTAUTAS PIJUS GALVYDIS

Mokaleivio atsiminimai

Utena, 1943 m.

Nr.12

Tėsinys

— Tėbėra Lenkija ir Lietuva, — aiškina jam Alfonsas. O kur jos pasidėjo, jei jų nebėra?

— Numirė: gražiai pakavoję, šunio... — užbaigia blevizga ilganosis.

Žinoma, toliau su juo ginčytis nebebuvo prasmės. Mes su Alfonsu ilgai kalbėjome apie mūsų Lietuvos likimą, jos sunkią dalį ir stengėmės atspėti jos likimą. Nusprendėme: Lietuva nežus, per daug lietuvių yra Lietuva, daug yra tėvynę mylinčių jaunų žmonių. Lietuva nežus, ne! Tik, lietuvi, išlik lietuviu.

Pamažu slinko diena. Nuobodu.

Dvyliką valandą pro kameros langelį ir geležines grotas įsivertė lentpjūvės sirenės balsas.

— Jau pietūs, Vytautiuk, — paaiškina Alfonsas.

Koridoriuje girdėjosi dubenių kraustymas ir durų varstymas.

Pietūs dalina tas pats vėrtas. Mano pažįstamas anykštietis laiko dubenėlius, kuriuos praeinant pa-

siimdavome. Prižiūrėtojas visą laiką stebėjo jį ir mane — ar nesikalbėsime. Mes, aišku, nesikalbėjome nei žodžiais, nei gestais...

Įpylė kazin kokios juodos, bjauriai dvokiančios sriubos. Jos nei i burną negalėjau paimti. Kiti valgė su didžiausiu apetitu ir mane laikė durniumi; kad aš nevalgaus. Pasiūliau jiems. Jie sutiko mielu noru, tik duok. Alfonsas kaip kameros viršininkas visiems sąžiningai padalino.

Pavalgius pietus, Alfonsas likusius trupinius, — o jų tebuvo tik keletas, — sušluostė ir išmetė ant palangės.

— Čim, čir-rim, čia! Čim, čir-rim, čim! — pašaukė žvirblėlius.

Atsiminiau kadaise girdėtą liūdną, bet man patikusį pasakojimą, apie kalinį ir žvirblį. Alfonsui papasakojau. Jis labai susijaudino ir sakė:

— Argi iš mūsų sunkaus vargo, iš juodų kalinio dienų, niekas nesukurs tokių pasakojimų, Vytautiuk? Klausys kiti žmonės ir jiems taip pat patiks, kaip mums patinka „kalinio ir žvirblio“ istorija. Šios istorijos autorius turbūt tikrai sėdėjo kalejime...

— Kalejime... — susimąstau.

Bjaurus tu esi, kalejime...

Kvirtą valandą išleido i išviete.

Pro grotas savo nagus ikišo vakaras. Mums davė vel drumzlinio vandenilio „kavos“. Tamsioje vienute, lyg numirėliai ar vaiduokliai išblyškusiiais veidais vaikšti-

nejo naujieji pažįstami. Vaikščiojo nuleidę galvas, susimąstę. Žiūri i juos ir užjauciu. Gailiu jų, gyvų karste uždarytų, liūdesio ir skurdo žmonių. Labiausia man gaila Alfonso ir lenkų kareivio. Abu jauni, daug žadėję pasidaryti savąjį kraštui, tikėję gyvenimo laime, tikėję savo gražia ateitimi.

Letai, letai, žingsnis po žingsnio eina Alfonsas. Skurdžiai aid i jo medinės klampaitės kameros kampuose. Šmėkščioja pilki kalinio drabužiai. Drabužiai nešvarūs, lopus ant lopo, šiurkštūs, per dideli, nors Alfonsas ir aukšto ūgio. Aukštą tenorą jis patylomis dainuoja: „Linksmi mes grįšim i tėvynę...“

Linksmi mes grįšim i tėvynę...

Die, argi tikrai mes sugrįšim linksmi i tėvynę? Atsimenu, ką prieš suimant, mamai pažadėjau: „Grįšiu, grįšiu...“ Taip, gal ir grįšiu... Gal grįšiu susenęs, kaip palinkėjo man tartytojas, „žilo plauko susilaukęs“. Grįšiu... Paliegs, lageriuose jaunystę palikęs, reumatikas ar džiovininkas. Dieve, leisk nors ir tokiam sugrįžti, atsiklaupyti tėvų lauke pas kryžių ir numirti savo žemeje. Numirti savo tėviškoje, regint numylėtą eterą ir už jo, aukštam kalnely, savos motutės kapą... Dieve, daugiau nieko nebetrokščiau...

Vakariene. Tokia pat skurdi ir bjauri. Keli žirnių lukštai viršuje plauko ir žarnagalių lajus kur ne kur žiba. Dvokia. Atiduodu kitiems.

— Tai mūsų ponaičiukas nori atprasti nuo valgy-

mo... chi, chi, chi!... — juokiasi ilganosis Petras. — Žinok, kad ir cigonas pratinio savo kumelę nuo edmo, tik niekas neišėjo... chi, chi, chi!

— Vel nori užsipulti, a? Tai gal esi nepatenkintas, kad tau vienam sriuba atidave, kad vel kaisi ant jo dantis... — Vel mane gina Alfonsas.

— Tai rytojauš diena pasaldins mūsų Vytautiukui kavą ir sriubą pagerins, pamatysite! — nuosirdžiai, ar tyčia pasakė jiems storulis.

— Aišku, teisingai tamsta sakai — atsakiau ir nutilau.

Pavalgė, rodos, ir nemaža i pilvus „sriubos“ supylė, visi kažko nepatenkinti. Kareivis persijęgnoja. Alfonsas atsidūsta, storulis pačiupinėja pilvą, o ilganosis riebiai rusiškai nusikeikia... Visi tyli ir mato kiekvienas sau, tik mūsų Petras, kaip ir visada, keikia Dievą, žmones, patsai save, ypač bjauriausius žodžiais — savo galvą... Kam ji tokia kvaila, kad nesukombinuojasi įsirašyti i partiją... Keikia pats save, kad nesusiejo parsiduoti...

Aštuoniomis, patikrinamas. Vel sustojame eilėje. Atidaro duris ir kameron įeina „velnio kauke“, — kaip paskui i vadindavome, — žydas su medine kulele. Padauzo grotas.

— Kodel jis taip smarkiai dauzo? — paklausiau Alfonsą.

(Bus daugiau)

DAR VIENA 50 METŲ SUKAKTIS...

1949 metų birželio mėnesio 14-tą dieną New Yorko uostą pasiekė JAV kariuomenės pervežimo laivas (USAT) „General Heintzelman“, atplukdęs iš Vokietijos pilną krovinį „dypukų“ — „displaced persons“. Jų tarpe buvo priskaiti tuos, kurie daug metų buvo priversti gyventi „lietuvių“ buvo Lietuvoje gimę žydų tautybės asmenys, kurie su mumis nenorėjo bendrauti. Šis laivas buvo nuvežęs Amerikos karių iš Japonijos į Australiją atostogoms, tenai pasikrovė reikalingomis maisto atsargomis ir atplaukė į Bremerhaven uostą, kad pamitų mus kelionei į Ameriką.

Esant dar uoste, ant laivo denio per garsiakalbį buvo paskelbta registruotis pas amerikietį laivo komendantą visiems, kurie mokėjo anglų, vokiečių ar kitas kalbas. Kadangi dirbau DP stovykloje kaip vertėjas ir vadinamo emigracijos skyriaus vedėju, tuojau susiradau laivo komendantą ir jam pristaciau. Jis man pasakydavo vokiečių ir lietuvių kalba laivo keleiviams pranešimus, žinoma, viską išsiverčiant iš anglų kalbos. Kitas žmogus turėjo tokias pat pareigas pranešinėti rusų ir lenkų kalba.

Kai komendantas man pasiguodė nerandęs žmogaus, kuris sutiktų būti laivo „policijos“ vadu, šiaip taip prikalbinau gerai žinomą sportininką Andrių, kad jis sutiktų tās pareigas prisiimti. Iš esmės tos pareigos neturėjo nieko bendra su tvarkos palaikymu laive, bet tik reikėjo prižiūrėti, kad komendantas pagal sąrašus paskirti vyrai laiku atsirastų jiems paskirtose vietose. Vieni gavo darbą dažyti, kiti plauti laivo vidų, nes buvo gana daug sergančių „jūros liga“ moterų ir vaikų. Kai kurie vyrai taip pat nuo jų neatšilikė...

Oras per visą plaukimo laiką buvo labai gražus ir saulėtas. Kadangi daug kas sergančių neidavo valgyti, australietiško maisto visiems būdavo per daug! Žinoma, mūsų pusiau išbadę skrandžiai gerokai pasistiprino.

Po šešių dienų plaukimo per Atlantą, birželio mėnesio 14-os dienos vakare atsiradome

New Yorko įlankoje. Laivas išmetė inkarą toliau nuo uosto ir mes tą naktį praleidome laive.

Kitą rytą į laivą atvyko NCWC organizacijos atstovės. Jos kiekvienam keleiviui išdalinė po 8 dolerius, kuriuos po metų turėjome grąžinti. Taip pat buvo sudaromi sąrašai, į kokias vietas kas vyksta.

New York mieste teko išbūti visą dieną, iki 8-os valandos, kol mus susodino į vagoną ir traukiniu pajudėjome Čikagos link. Čikagoje atsidūrėme 1949 metų birželio mėnesio 16-os dienos rytė.

Turiu dalinius atvykusiųjų sąrašus, nors jie turbūt nėra užbaigti. Štai tie naujieji amerikiečiai — lietuviai: Butėnas Algė; Demikis Juozas; Marija; Dirvenskis Rimantas; Ona; Dovydaitis Petras; Petrolele, Antanas, Adele; Dziugas Stasys; Sofija; Frejeris Pilypas; Gasperas Juozas, Vanda, Gediminas; Gaucys Povilas; Emilija, Algimantas; Gresius Domicelė, Felicija; Grigaliūnas Raimundas; Grigonis Andrius, Tadas; Ilekis Alfonsas, Teodora, Nijolė, Arūnas; Jaselskis Bronius, Jonynas Vytenis, Irena; Jurevičius Feliksas; Jutelis Vladas; Kalvaitis Pranas; Anastazija, Leonas, Amilija; Kubilius Jonas, Wilhelmina; Lukoševičius Bronius; Mackus Jonas, Marcelė, Algimantas; Makelevičius Anelė; Marcinkevičius Kazimieras, Bronislava, Rimantas; Mazulis Baltrus, Marcelė, Stasys; Micevičiūtė Ona; Micevičius Kazys (sr.), Adolfina, Kazys (jr.), Irena, Kestutis, Irena; Narkevičius Vaclovas, Gerda; Norieka Alfonsas, Marija, Daina, Asta; Puodžiūnas Mindaugas, Ernestina; Puodžiūnas Dagmara; Razauskas Kazys, Roma; Semenavičienė Pranciška; Šepikas Juozas; Stankaitis Vladas, Barbora, Liudas, Ona.

Tuo ir baigiasi šis sąrašas naujai atvykusių į Čikagą ir jos artines apylinkes. Daug šių žmonių jau nebera gyvųjų tarpe, o ir mūsų dienos šioje žemėje pamažu eina žemyn. Tačiau, prisiminus šį savotišką „jubiliejų“, norisi visiems tarti: iki pasimatymo... K. Micevičius

KLAIPĖDIETĖS

SOL. N. GRIGALAVIČIŪTĖS ĮSPŪDŽIAI IŠ ČIKAGOS

Operos mėgėjai, be abejo, atsimena klaipėdietę solistę Nidą Grigalavičiūtę, kuri šį pavasarį dainavo Čikagos Lietuvių operos pastatytame „Carmen“ spektaklyje. Kaip žinoma, ji čia užsirekomendavo, kaip viena iš geriausių „Carmen“ operos solisčių, itikinau dainavusi Mikaelos rolę.

Grįžusi į namus, solistė N. Grigalavičiūtė jau spėjo dalyvauti R. Jakutytės-Biveinienės Vilniuje įvykusio ciklo — „Pažintis su jaunaisiais dainininkais“ baigiamajame koncerte.

Taip pat ši jauna solistė turėjo paruošti rolę Klaipėdos muzikiniame teatre statomai I. Kalmano operetėje „Monmartro žibuoklė“. Šio veikalo premjera įvyko gegužės 29-30 d. ir N. Grigalavičiūtė čia sekmingai atliko gatvės dainininkės Violetos Ševaljės partiją.

„Pažintis su jaunaisiais dainininkais“ baigiamajame koncerte. Taip pat ši jauna solistė turėjo paruošti rolę Klaipėdos muzikiniame teatre statomai I. Kalmano operetėje „Monmartro žibuoklė“. Šio veikalo premjera įvyko gegužės 29-30 d. ir N. Grigalavičiūtė čia sekmingai atliko gatvės dainininkės Violetos Ševaljės partiją.

„Pažintis su jaunaisiais dainininkais“ baigiamajame koncerte. Taip pat ši jauna solistė turėjo paruošti rolę Klaipėdos muzikiniame teatre statomai I. Kalmano operetėje „Monmartro žibuoklė“. Šio veikalo premjera įvyko gegužės 29-30 d. ir N. Grigalavičiūtė čia sekmingai atliko gatvės dainininkės Violetos Ševaljės partiją.

„Pažintis su jaunaisiais dainininkais“ baigiamajame koncerte. Taip pat ši jauna solistė turėjo paruošti rolę Klaipėdos muzikiniame teatre statomai I. Kalmano operetėje „Monmartro žibuoklė“. Šio veikalo premjera įvyko gegužės 29-30 d. ir N. Grigalavičiūtė čia sekmingai atliko gatvės dainininkės Violetos Ševaljės partiją.

Pirmasis žvilgsnis į išsivąję Ameriką ir nežinia, laivui iplaukus į New Yorko uostą. Nuotr. Vytauto Maželio

„Muzikinio teatro solistė dainavo Čikagos Lietuvių operoje“, — tokia antraštė pavadintas sol. N. Grigalavičiūtės pasakojimas „Klaipėdos“ dienraščio „Gaublio“ priede gegužės 29 d. Štai, kaip klaipėdietė pasakoja:

„Čikagos Lietuvių opera yra neprofesionali kolektyvas. Jis susirenka laisvalaikio padidinti, iš savo lėšų moka honorarus samdomiems dainininkams, orkestrui. Dekoracijos šįkart jie nuomavo, taip pat ir drabužius.“

Pazymėjusi ir kitus solistus, atvykusius iš Lietuvos, ji teigia: „Kiti atlikėjai buvo amerikiečiai, samdytas profesionalus orkestras, o choras jų pačių. Spektaklį režisavo Eligijus Domarkas, dirigavo amerikietis Alvydas Vasaitis. Chora rengiant, talkino taip pat klaipėdiškis Algis Zaboras. Choras jį labai pamilo.“

Čia reikėtų truputį pertraukti ir nustebti, kodėl kitus solistus (ne svečius iš Lietuvos) ir dirigentą A. Vasaitį, sol. V. Grigalavičiūtė vadina amerikiečiais? Negi ji galvoja, jog Amerikoje gyvenant, tampa amerikiečiais (gal tik JAV piliečiais)?

Toliau ji pažymi:

„Šios Čikagos lietuvių operos premjeras atvyksta tautiečių iš visos Amerikos. Bilietai į spektaklius net neplatunami — žiūrovai atsidėjo, aukodami pinigų. Jiems tai didžiulė, laukiama šventė. Paradoksas — man reikėjo nuvažiuoti į Ameriką, kad galėčiau padainuoti su Lietuvos vokalo žvaigždėmis Vladimiru Prudnikovu, šių metų Kristoforo laureatu — Vytautu Juozapaitiu! — džiaugiasi solistė.“

Sol. N. Grigalavičiūtė savo pastabose nepasitenkino vien tik muzikiniais įspūdžiais. Ji papasakojo ir kitų dalykų. Čia norisi pacituoti tik vieną jos pastabą:

„Labai įdomu buvo stebėti amerikiečių gyvenimo būdą, aprangą, eisena ir pan. Šiems dalykams jie neteikia jokios

reikšmės! Regis, jiems visiškai nesvarbu, kaip jie atrodo! Juk jie visko turi! O vaikšto suveltom galvomis, nukleiptais batais...“

Baigiant pokalbį, solistė nusišėdė dėl aklimatizacijos: „Patyriau labai sunkią aklimatizaciją, ji truko tris paras. Ir dabar sugrįžusi dar nesi-jaučiu įprastose vėžėse. Jaučiu net balse nuovargį.“

Prie straipsnio pridėtos ir dvi nuotraukos. Vienoje pagirdinių solistų grupė su A. Vasaičiu ir A. Zaboru, kitoje — sol. N. Grigalavičiūtė kartu su Stasiu Baru-Baranausku.

E. Šulaitis

Lietuvių telkiniai

ST. PETERSBURG, FL IDOMUS RENGINYS

St Petersburgas — tai gražus žemės kampelis, kurį yra pamėgę lietuviai ir čia jų gana daug gyvena. Šį gražų lietuvių telkinį žiemos sezono metu papildė tautiečiai iš šiaurės ir Kanados. Visas lietuvių kultūrinis gyvenimas sukasi apie St. Peterburgo Lietuvių klubą, kuriam dabar vadovauja Albinas Karnius. „Tai mūsų antreiki namai“, — pasako dažnas tautietis. Šiuose namuose kiekvieną sekmadienį ruošiami pietūs, vyksta minėjimai, meniniai pasirodymai, organizacijų susirinkimai. Vasaros metu visuomeninė veikla sulėtėja, tačiau klube ruošiami sekmadieniniai pietūs, piknikai, o kartais net ypatingi renginiai.

Klubo vadovybei kilo mintis, jog reikia suruošti renginį, kurio programą atliktų visi klubui priklausantys vienetai: baras, biblioteka, kultūrinis būrelis, Lietuvių klubo choras, vyrų dainos vienetas „Aidas“, biuletinis „Lietuvių žinios“ ir tautinių šokių šokėjų grupė „Audra“. Šį renginį esą reikėtų pavadinti „Šiupinio“ vardu. Taigi, „Šiupinis“ ir įvyko Lietuvių klubo saleje š.m. gegužės 25 d. Į renginį sugrįžė arti 200 dalyvių ir nebuvo apvilti. „Šiupinis“ buvo iš trijų dalių: programa, vakariene ir šokiai.

Klubo pirm. Albinas Karnius, pasveikinęs vakaro dalyvius bei programos atlikėjus, pakvietė Angelę Karnienę vadovauti tolimesnei šio vakaro programai. Angelė padėkojusi pranešė, jog pirmasis programoje bus klubo baro pasirodymas. Tačiau baro darbuotojai Aldona Stasiukevičienė ir Juozas Gečas, šia proga parūpinę „Utenos“ alaus kviečių ir barą juo pasivaikinti. Tai toks konkretus jų pasirodymas.

Programos vadovė pranešė, jog bibliotekai atstovauja Sofija Salienė. Sofija savo pranešime išsamiai nušvietė klubo

bibliotekos istoriją. Biblioteką 1964 metais pradėjo organizuoti klubo narys Adolfas Paleckis, bet tuo metu buvo mažai skaitytojų ir trūko lėšų knygoms pirkti. 1972 m. Antano Ragelio rūpesčiu biblioteka buvo atgaivinta. Jam perimant biblioteką buvo 136 knygos, gi pasitraukiant iš jos buvo 1,086 knygos. Dabar bibliotekoje yra 4,000 katalogizuotų knygų. Vėliau biblioteką tvarkė Juozas Taoras ir kai kurie kiti. Nuo 1986 metų bibliotekai vadovaujanti Sofija Salienė. Anksčiau biblioteka atskiro kambario neturėjusi. Tačiau buvo pristatytas bibliotekai atskiras kambarys ir 1989 metais įvyko iškilmingas bibliotekos atidarymas. Nuo 1990 metų bibliotekoje pagalbininkę pradėjo dirbti Emilija Kiaunienė. Švelnėjant Lietuvoje režimui, buvęs užmegztas kontaktas su bibliotekomis tenai ir pradėta joms siųsti knygas. Pradžioje buvo siunčiama per Vasario 16-osios gimnaziją, per Punkską ir net per Maskvą, o vėliau per lietuvių siuntinių agentūras Čikagoje. Tuo metu knygų persiuntimas labai daug kainavo. Klubo nariai, aukodami siuntimui knygas, dauguma aukodavo ir pinigų jų pasiuntimui. Prie šio gražaus darbo yra prisidėjęs ir Lietuvių fondas. Bendrai į Lietuvą yra išsiųsta 8,150 knygų ir 956 žurnalų komplektai. Iš Lietuvos gauta daugiau negu 200 padėkos laišku. „Tie laišukai bus dokumentas, kuris rodytų, kiek mes padėjome savo tėvynei“ — baigė savo įdomų pranešimą Sofija Salienė.

Angelė Karnienė, nuoširdžiai padėkojusi, pakvietė į sceną solistę Oną Armonienę, kuri nuotaikingai padainavo „Vai gražu“, Aleksandro Kataausko ir „Aš bijau pasakyti“, Antano Vanagačio. Akompanavo pianistė Seda Hakopian.

Tolimesnis buvo St. Peterburgo Lietuvių klubo kultūrinio ratelio pasirodymas. Angelė Karnienė supažindino su Justino Marcinkevičiaus veikalais „Paznimo medis“. Ištrauką iš šio veikalo savo dailiojo skaitymo atliko būrelis: Dalila Mackialienė, Gražina Cibienė, Aldona Andrikenė ir Roma Mastienė.

Neatsilikio ir Lietuvių klubo biuletinis „Lietuvių žinios“. Nedainavo ir nešoko, bet „Šiupinio“ proga išleido „Lietuvių žinių“ specialų numerį 275 1/2, kuris tuoj buvo išdalintas vakaro dalyviams.

Tada Lietuvių klubo choras ir vyrų dainos vienetas „Aidas“, diriguojant muz. dr. Broniui Kazėnui, padainavo po 4 dainas. Kaip paprastai, jų dainos publikos buvo labai šiltai priimtos. Akompanavo pianistė Seda Hakopian.

Na, ir paskutinis šio vakaro pasirodymas buvo tautinių šokių šokėjų grupės „Audra“. Į sceną išbėgo linksmos šokėjos su savo vadove Dalia Adomaitiene ir gražiai pasoko 2 tautinius šokus: „Mikitiene“ — 6

šokėjos ir „Dzūkų poką“ — 10 šokėjų. Programos vadovė A. Karnienė joms padėjo, o publika gerokai paplojo. Reikia pažymėti, jog scena buvo labai skoningai papuosta Dailios Adomaitienės pastangomis.

Po programos visi vaišinosi skania vakariene, kurią pagaminė klubo šeimininkė Nijolė Dimienė. Paskui, „Lorelei“ orkestrui grojant, visi smagiai pasoko, o pasiūkus „Utenos alus“ buvęs labai skanus.

Štai, kaip pranešė St. Peterburgo Lietuvių klubo kultūrinio ratelio pasirodymas. Angelė Karnienė supažindino su Justino Marcinkevičiaus veikalais „Paznimo medis“. Ištrauką iš šio veikalo savo dailiojo skaitymo atliko būrelis: Dalila Mackialienė, Gražina Cibienė, Aldona Andrikenė ir Roma Mastienė.

Neatsilikio ir Lietuvių klubo biuletinis „Lietuvių žinios“. Nedainavo ir nešoko, bet „Šiupinio“ proga išleido „Lietuvių žinių“ specialų numerį 275 1/2, kuris tuoj buvo išdalintas vakaro dalyviams.

Tada Lietuvių klubo choras ir vyrų dainos vienetas „Aidas“, diriguojant muz. dr. Broniui Kazėnui, padainavo po 4 dainas. Kaip paprastai, jų dainos publikos buvo labai šiltai priimtos. Akompanavo pianistė Seda Hakopian.

Na, ir paskutinis šio vakaro pasirodymas buvo tautinių šokių šokėjų grupės „Audra“. Į sceną išbėgo linksmos šokėjos su savo vadove Dalia Adomaitiene ir gražiai pasoko 2 tautinius šokus: „Mikitiene“ — 6

SKELBIMAI

Ivairūs

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukstė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

LANGŲ PLOVĖJAI!
Reikia 100 smėnų langų plovimui tik pirmadienį namuose. Darbas apskritus metus. pirmadienį, 6 v.r.-5 v.p.p.; 2 ar 3 žmonių komanda. Reikia turėti savo auto. Bus vienos dienos apmokymas. \$250-\$350 į dieną. Sumokėjimui už benzina; parūpinimui įrankiais. Atvykite išdien, pradėkite darbą rytoj. 315 W. Irving Park Rd., Bensenville, IL, 630-764-4401.

Pjauname medžius, atliekame sodininko darbus.
Tel. 773-476-3353.

Moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti senelius ir gyventi kartu. Taip pat gali pakeisti ten dirbančias moteris savaitgaliais arba savaitės dienomis. Tel. 708-974-3186.

šokėjos ir „Dzūkų poką“ — 10 šokėjų. Programos vadovė A. Karnienė joms padėjo, o publika gerokai paplojo. Reikia pažymėti, jog scena buvo labai skoningai papuosta Dailios Adomaitienės pastangomis.

Po programos visi vaišinosi skania vakariene, kurią pagaminė klubo šeimininkė Nijolė Dimienė. Paskui, „Lorelei“ orkestrui grojant, visi smagiai pasoko, o pasiūkus „Utenos alus“ buvęs labai skanus.

ST. PETERSBURGO LIETUVIŲ RELIGINIAI REIKALAI

St. Petersburgo telkinio lietuvių, susibūrę į Šv. Kazimiero misiją, šv. Mišias lietuvių kalba sekmadieniais pirmą val. p.p. turi nuomojamoje Švento Vardo bažnyčioje, Gulfporte. Šv. Kazimiero misijos vadovu yra kun. Steponas Ropolas, OFM. Tikinčiųjų išrinktas misijos komitetas, kurio pirmininku yra Pranas Petraitis, rūpinasi atkurti rinkliavomis bažnyčioje bei tvarko ūkinius reikalus.

Tėvai pranciškonai turi St. Pete Beach vietovėje savo namus, kuriuose yra įrengta koplyčia ir sekmadieniais bei šokiadieniais čia yra aukojamos šv. Mišios: sekmadieniais 9 val. ryto, o šokiadieniais 8 val. ir 8:30 val. r. Šiuose namuose gyvena misijos vadovas ir pensininkas kun. dr. M. Čyvas. Deja, jau kuris laikas kunigas S. Ropolas sunkiai serga, jam reikalinga pagalba. Tokią pagalbą jis gauna iš Lietuvos. Dabar, jau keli mėnesiai pagalbininku yra jaunas ir energingas kunigas Antanas Grabnickas, OFM, kuris

Nekilnojamo turto

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
off. (773) 586-5959
home (708) 425-7160
pager (708) 886-4919

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pėtamavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Century 21 KMECK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patams. Įkainavimas veltui.

Ieškome patyrusių dažytojų, turinčių savo transportą. Teiraukitės nuo 8 iki 10 val. vakaro tel. 847-808-9109 angliškai arba rusiškai.

per visą gegužės mėnesį, kartu dalyvaujant kun. dr. M. Čyviui, pravėdė gegužines pamaldas. Dabar gi, birželio penktadieniais 7 val. vak. vyksta birželinės pamaldos, kur giedama „Šventiausios Jėzaus Širdies“ litanija. Šios pamaldos yra gausiai lankomos apylinkės lietuvių.

St. Vsk.

ŠIAULIAI STABDO LEZ VEIKLA

Šiaulių laisvosios ekonominės zonos (LEZ) valdymo bendrovės akcininkai nusprendė pristabdyti zonos kūrimą ir 2-3 metus bendrovės veiklą pletoti minimaliomis sąnaudomis ir jėgomis.

Šiaulių LEZ valdytojai lauks, kol paaiškės Lietuvos perspektyvos NATO bei NATO suinteresuotumas Šiaulių oro uosto, taip pat vyriausybės pozicija dėl teritorijos, kurioje numatyta kurti laisvąją ekonominę zoną. Šioje teritorijoje Krašto apsaugos ministerija nori kurti karinę bazę.

1997 m. vyriausybė patvirtino Šiaulių LEZ steigėjus, bet iki šiol zonos veikla nepradėta. Žemė LEZ valdymo bendrovei neišnuomota ir todėl zonos kūrimas neįmanomas. O vien bendrovės veiklai, orientuotai į būsimos zonos veiklą, jau išleista 3,5 mln. litų. Pasak Šiaulių LEZ valdymo bendrovės vadovo Arvydo Saldos, akcininkai svarstė ir bendrovės likvidavimo galimybę. Valdymo bendrovės pagrindinis akcininkas yra JAV investicinis fondas „Baltic Fund“.

R. J.

Nida Grigalavičiūtė ir Algimantas Barniškis š.m. Čikagos Lietuvių operos spektaklyje G. Bizet „Carmen“.

Nuotr. Jono Kuprio

Po pulk. Algio Garšo kalbos St. Petersburg Lietuvių klube jį sveikina patenkinti klausytojai. Iš k.: pulk. Algis Garšas, Dana Mažeikienė, Edvardas Lepas, Vida Sabienė ir Vytautas Mažeika. Nuotr. Elvyros Vodopaliūnės

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

„KO TRŪKSTA LIETUVOS ŠVIETIMUI“

1918-tais metais tokstanciai jaunų lietuvių, atsitraukę nuo darbų ir mokyklų, pakilo ginti savo tautos interesus ir sukūrė laisvą, nepriklausomą valstybę. Jūs jungėte vieną ir tą patį tautinį identitetą, tėvų ir protėvių tikėjimą, troškimą savos, bendros ateities. Vado-vaudamasi šiomis jėgomis jungi- siomis vertybėmis, vos per du dešimtmečius, Lietuvos valsty- bė suklestėjo ir išaugino dvasiniai stiprią, patriotišką jaunąją kartą.

Per kitą penkiasdešimtmetį rusiška sovietinė okupacija ne tik tremė ir žudė laisvę išau- gintus Lietuvos piliečius, bet ir sistemingai, sekmingai nai- kino senąsias lietuviškas ver- tybes.

Savo taikliai straipsnyje, „Ko trūksta Lietuvos švieti- mui?“ prof. Zigmas Zinkevi- čius palietė vieną skaudžiaus- ių žaidimų — bene pagrindinę problemą — atsikūrusios Lie- tuvos valstybės gyvenime: so- vietinio „švietimo“ dvasia ir toliau žaloja jaunų lietuvių si- elas. Vertybės, 1918-tais me- tais sukūrusios Lietuvos val- stybę — tautiškumas, patrio- tizmas, krikščioniškas tikėji- mas, ir toliau ignoruojamos, jeigu ne traktuojamos kaip at- silikusios. Į jų vietą sprau- dziasi madingas „kosmopoli- tizmas“. Nelaimė, vakarietiš- ko liberalizmo idėjos, be išran- kos taikomos Lietuvoje, daž- nai prisideda prie lietuvių tau- tinės sąmonės nykimo ir Lie- tuvos valstybės silpninimo.

Negavę patriotiško dvasinio auklėjimo, jauni lietuviai leng- vai pasiduoda apsprendžiami ekonominių aplinkybių, egois- tinių sumetimų. Trumparegiš- ki asmeniški reikalai darosi svarbesni už bendrus tauti- nius-valstybinius. Daugelis bėga iš Lietuvos, ieškodami lengvesnės duonos svetur, di- delė dalis negrįžta atgal.

Lietuvių tėra apie trys mili- jonai. Lietuvos mažutė vals- tybė, apsupta nevisada drau- giškų kaimynų, egzistuoja tautiniu pagrindu: tauta, su- tvirtinta krikščioniško gyveni- mo būdo, yra jos kurti jėga, jos egzistencijos pateisinimas ir esmė.

Jaunimas yra Lietuvos atei- tis. Doras, tautiškai susipra- tęs, tėvynę mylintis jaunimas gyvybiškai reikalingas vals- tybės klestėjimui, jos tęstinu- mui. Lietuvos vyriausybė, jos švietimo ministerija, turi at- kreipti skubų ir sukaupę dė- mesį į dvasinį, patriotinį jau- nimo auklėjimą.

Laimutė Tornau
Chicago, IL

ŠVELNIAI TARIANT, TAI JUOKINGA

Juo daugiau rašoma apie Druskininkų apylinkėje pla- nuojamą „šventąją alką“ komunistiniams stabams pašlo- vinti, tuo labiau aiškėja, kad sovietinis tvaikas dar neišga- ravo iš Lietuvos valdanciu sluosknių galvų. Teisinima- sis, kad tokia bronzinių bal- vonų sanakaupa skatins tu- rizmą, yra, švelniai tariant, juokingas. Ar šiuo apgaulingu žingsniu norima parodyti, kaip lietuviai myli ir gerbia tautos žudikus? Apgailėtina, kad tokia mąstysena jau ne- bestebina — šiuolaikiniuose Lietuvos gyvenimo vingiuose, ji jau yra tapusi slegiančia kasdienybė. Argi orumu apsi- šarvavusiems Lietuvos „va- dams“ neatėjo į galvą tas lie- tuviams šlykščias statulas su- tirpdyti ir iš gautos žaliavos nulieti paminklus tikriems Lietuvos didvyriams?

Lietuvai nuolat besilank- stant „didžiam broliui“, net ir viena Vilniaus aikštė buvo pavadinta Maskvos vardu, kad lietuviai nepamirštų esą tiltu tarp Rytų ir Vakarų... Gal tie „tautų tėvo“ ir jo sėd- rų stabai jaučiau jaustųsi šio-

„Racine Bakery“ gražiai pavaišino svečius, atvykusius į Čikagoje surengtą Lietuvos konsolato šventę. Nuot- raukoje — kėpyklos darbuotojai su prezidentu Valdu Adamkumi (antras iš kairės) ir kėpyklos savininku Juozu Kapacinskiu (dešinėje).

je, jiems taip mielu vardu „pašventintoje“, aikštėje? Ta- da jų uolūs gerbėjai ir „tikin- tieji“ galėtų tris kartus keliais aplink apeiti ir pabučiuoti „tėvelio čebatą“, tuo pelnyda- mi amžiną laimę „raudonajame rojuje“.

Vytautas Matulionis
Cleveland Heights, OH

LIETUVOS KARO AVIACIJAI — 80

Šiais metais sukanka 80 m. nuo Lietuvos karo aviacijos įkūrimo. Šia proga Lietuvoje vyksta įvairūs renginiai: paro- dos, minėjimai, koncertai, pa- garbos bėgimai Kauno gatvė- mis, skraidymo varžybos ir kt. Sukaktuvių proga šiais metais norima užbaigti ir Lie- tuvos karo aviacijos paminklą — pilkapi, kuris yra statomas Kauno oro uoste. Pilkapio sie- nose bus įmontuotos grani- tinės atminimo lentos su žu- vusių bei mirusių lakūnų var- dais. Daugelio buvusių lakū- nų kapavietės nežinomos, nes jų kaulai išbarstyti Sibiro pla- tybėse: taip pat nemažai bu- vusių lakūnų yra mirę už- sienio kraštuose, kur yra ir palaidoti. Statomas pilkapis bus visų buvusių Lietuvos aviacijos lakūnų įamžinimas Lietuvos žemėje.

Pilkapio statybos iniciato- riai: V. Stašaitis (projekto va- dovas), A. Mikenas (architek- tas), J. Šlivinskas (skulpto- rius) ir kiti. Kad būtų galima pilkapi užbaigti iki 2000-ųjų, reikalinga tolimesnė visuome- nės parama. Aukos galima siųsti Kauno lietuvių aviat-

rių vaikų klubo vardu šiuo adresu:

Lietuvos taupomasis ban- kas, K. Donelaičio 76, 3000 Kaunas, sąskaitos nr. 60104/ 983006090 (banko SWIFT ko- das: TAUP LT 2X) Aukos iš JAV geriausia siųsti per Ban- kers Trust Company. Visų rė- mėjų pavardės ir firmų bei or- ganizacijų pavadinimai bus įamžinti pilkapiu žinutėse.

Viktoras Priščeponka
Ottawa, ON, Canada

KAS KĄ APGAUDINĖJA?

Tų, kurie džiaugėsi Vagno- riaus atsistatydinimu ar vyle- si iš to ekonominių pagere- jimų, laukia nusivylimas. Jo pakeitimas kitu yra tik politi- nis, paviršutiniškas reiškinys, kuris nepakeičia padėties. Ir pašaliniam stebėtojiui yra aiš- ku, kad ekonominės krašto problemos, iškilusios su Rusi- jos krize, tęsiasi ir plečiasi. Pagal Eltą, š.m. eksportas į NVS šalis sumažėjo dviem trečdaliais. Didėja nedarbas, valstybė nepajėgia surinkti pakankamai mokesčių, tad grimsta į skolas.

Grėsminga Rusijos krizė pa- lietė ne vien Lietuvos ekono- minį gyvenimą, bet kartu išryškino ir didžiulius krašto valdymo trūkumus. Kad su- prasti dabartinę Lietuvos pa- dėtį, reikia atidžiai pažvelgti į jos pagrindines valdymo ins- titucijas ir jų veiklą. — Seimą, vyriausybę ir prezidentūrą.

Be abejo, iš šių institucijų blogiausiai veikia Seimas. Pu- sė jo narių, išrinktų pagal par- tijų sąrašus, neįaučia jokios

atsakomybės savo rinkėjams ir juos tiesiog ignoruoja. Kai kurie iš opozicijos, užuot pri- sideję prie padėties gerinimo, tiesiog viešai džiaugiasi vals- tybės ir valdanciosios partijos nesėkmėmis. Atrodo, jie iš vi- so nėra girdeję apie lojalią opoziciją.

Lietuva virsta bajorų ir bau- džiauninkų, o — tarybiška terminologija — kapitalistų ir proletarų visuomene, kur 2% gyventojų valdo kapitalą, o 65% vegetuoja prie skurdo ri- bos. Dabartiniu metu krašto sunkumus neproporcingai ne- ša ūkininkai, darbininkai ir bedarbiai. Kai aukštesni tar- naučiai gauna išpustas algas, ūkininkai turi laukti ligi metų laiko pinigų už pristatytus produktus.

Išidėmėtina, kad nei Sei- mas, nei prezidentūra, nei vy- riausybė neturi jokių planų, kaip išvesti kraštą iš esamos krizės. Visi, lyg apstėti, karto- ja tą patią dainelę — „mes tu- rime laisvą rinką“ lyg tie žodžiai turėtų kažkokią ma- gišką galią automatiškai viską sutvarkyti. Niekas iš valdan- čiųjų nedrįsta viešai pareikšti, kad, žinant Rusijos istoriją, jos krizė gali tęstis dešimtmetį ar ilgiau, ir tuo pačiu, dėl savo dydžio ir artuma, slėgti visu- svoriu ir Lietuvos ūkį.

Lietuvai dabar reikia ne kasmetinių pakeitimų ar mi- nisterijų kilnojimo. Valdžios trepsėjimas vietoje čia nieko nepadės. Lietuvai reikia tikrų reformų. Pirmiausia padaryti visus Seimo narius atsakin- gais savo rinkėjams, panaikinti Seimo narių ir valdininkų privilegijas, užkirsti kelią valstybės lešomis Seimo narių nereikalingas keliones po už- sienius. Kol krašte vyrauja skurdas ir nedarbas, suma- žinti aukštųjų valdininkų al- gas bent 10% ir išdalinti kra- što atstatymui, naštą lygiai vi- siems visuomenės sluoks- niams, o ne vien biednuome- nei. Jeigu Lietuva nori patekti į Vakarų organizacijas, kaip ES ir NATO, pirmiausia pati turi pradėti tvarkytis vakarie- tiškai, o nelaukti kažkokių stebuklų. Čia verta prisiminti gyvenimišką tiesą, kad ateitis priklauso ne tiems, kurie tik jos laukia, o tiems, kurie dirba ir jai ruošiasi.

Jeronimas Tamkutonis
Chicago, IL

• Į akis kaip šilkas, už akių kaip vilkas.

Lietuvių patarlė

DRAUGAS, 1999 m. birželio 18 d., penktadienis

5

MOKSLEIVIAI NORĖTU DAUGIAU GYVENIMIŠKŲ PATARIMŲ

2000-ųjų metų gegužės mė- nesį Kaune vyks Eucharistinis kongresas. Pasirengimo jam klausimai aptarti Vilniuje, Lietuvos vyskupų konferenci- jos posėdyje. Organizacinius Eucharistinio kongreso reika- lus pavesta tvarkyti Kauno ar- rengs tikybų mokytojai mo- kyklose.

Lietuvos vyskupų konferen- cijos posėdyje, dalyvaujant 2000 metų jubiliejinio komite- to atstovams, svarstyti ir kiti pasirengimo krikščioniškos 2000 metų sukakčiai klausimai. Posėdyje pritarė siūly- mui jau parengtoje jubiliejinį metų programoje nustatyti prioritetinę sielovados kryptį. Pažymėta, kad šiuo metu vykstantis šeimų lankymas sudomino žmones, tačiau tuo nevalia apsiriboti — reikalin- gas ir tolesnis darbas. Daut- giau reikia rūpintis jaunais žmonėmis, suteikti jiems zi- nių, aiškinti krikščioniško gy-

venimo principus.

Vyskupai pripažino, kad bū- tina steigti jaunimo centrus prie vyskupijų, taip pat deka- natuose, o kai yra galimybių, net ir atskirose parapijose. Nutarta atnaujinti katekiza- ciją bažnyčiose, siekti, kad tai truktų visus metus. Pradejus mokyklose dėstyti tikybą, ne- mažai klebonų atsisakė anks- čiau vykusių katekizacijos bažnyčiose, pasitikėdami, kad vaikus sakramentams pa- rengs tikybų mokytojai mo- kyklose.

Vyskupų posėdyje buvo pa- brėžta, kad tikybės pamokose negalima apsiriboti vien tik katekizmo žinių perteikimu. Iš Vilniaus ir Kauno kateche- tikos centru atliktų apklausų ryškėja, kad vyresniųjų klasių mokiniai iš tikybės pamokų laukia daugiau pritaikymo re- alioms gyvenimo situacijoms. Svarstydami rengiamas tiky- bos programas, vyskupai su- tarė, kad jos turi būti taiko- mos kurybiškai. Ateityje, kaip pabrėžta Vyskupų konferenci- jos posėdyje, tikybės mokytojų kvalifikacija kils. (Elt)

A. † A.

KĘSTUTIS ANTANAS CICEŅAS

Gyveno Woodridge, IL, anksčiau Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1999 m. birželio 16 d., 10:30 val. vakaro, sulaukęs 59 metų.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 51 metus. Nuliūdę liko: žmona Zita Barauskaitė, duklė Ingrida, sūnus Raimondas, sesuo Birutė Donovan su šeima, brolis Vytas su šeima, gyv. Arizonoje; Zitos sesuo Virginija ir Gintas Sauliai, ir kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Priklausė Korpl. Neo-Lithuania. Velionis pašarvotas penktadienį, birželio 18 d., nuo 2 iki 8 v. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave (arti Derby Rd.).

Laidotuvės šeštadienį, birželio 19 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto a. a. Kęstutis bus atlydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių Velionis bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Vietoje gelių prašome aukoti „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliui.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, duklė, sūnus, sesuo, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

Nepamirštamam, ilgamečiui Rėmėjui ir Draugui

A. † A.

KĘSTUČIUI CICEŅUI

netikėtai Amžinybėn iškeliavus, skaudžios netekties valandose nuoširdžiai užjaučiame Velionio sūnų RAIMUNDĄ, mūsų šokėją, žmoną ZITĄ CICEŅIENĘ, dukterį INGRIDĄ ir plačią CICEŅŲ giminę: „Spindulio“ mecenatus VIRGINIJĄ ir GINTĄ SAULIUS, šokėjus EDMUNDĄ ir REGINĄ SAULIUS, AUDRIŲ, LIDIJĄ ir ALICIJĄ VIKTORAS ir RIMĄ SAULYTE.

Tautinių šokių ansamblis „Spindulys“

Mielam broliui

A. † A.

PETRUI SANDANAVIČIUI

mirus, skausmo valandose nuoširdžiai užjaučiame šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos, LA direktorę MARYTĘ NEWSOM ir jos šeimą.

JAV LB švietimo taryba

sekmadienį, liepos 25 d.

Nek Pr. Marijos Seserų
vienutyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS

Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 Koncelebruotos ŠV. MIŠIOS

Pagrindinis celebrantas: svečias iš Lietuvos -
Tėvas Algimantas Gudaitis, SJ

12:00 VAIŠĖS, užsiėmimai

3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA
Vėliavų nuleidimas

4:00 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS

4:30 MALDOS VALANDĖLĖ už Lietuvą

5:00 ŠOKIAI ir ŽAIDIMAI visiems

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti -
pasikvieskite ir savo draugus!

PADĖKA

Lietuvos šv. Kazimiero kongregacijos seselių vardu dėkojame už aukas Pažaislio vienuolyno fondui (per įgaliojimą Algį Liepinaitį). Aukoję: Lemontė „Saulutei“ pažadėjo paskirti (už vaizdajausčių rodomą apie vargšų vaikų stovyklą Pažaislyje) \$500; Jaunimo centre, Lietuvos Dukterų centro valdyba per pirmininkę p. J. Krutuliene įteikė \$500; Amerikos Lietuvių Katalikų Evergreen skyrius (Pažaislio vargšų vaikų vaizdajausčių parodymas) \$300; „Seklyčia“ (surinko už vaizdajausčių rodomą) \$215; Elena Jonušienė iš Floridos (vargšų vaikų stovyklai Pažaislyje) \$150 (anksčiau \$350); Dr. K. ir Marytė Ambrozaičiai (vargšų vaikų stovyklai Pažaislyje) \$100; Ann H. Pračkaila iš N. Riverside, IL (per V. Motulį) \$100; John ir Elizabeth Indriūnai \$100; Pijus Pažerūnas \$100; Prel. L. Urbonas \$100; Prel. J. Prunskis \$100 (anksčiau \$100); Julija Smilgienė \$25; Už atvirutes \$54; Kitos aukos \$40. Iš viso \$2,384.00.

Pastaba: Jaunimo centras už kavinę neėmė mokesčio. Širdingas ačiū! Aukos prašome siųsti šiuo adresu: PAŽAISLIS FUND, c/o Sisters of St. Casimir, A Non-Profit Organization, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629-1817.

Jubiliejinė Dainų šventė. Prieš 75 metus pirmojoje Dainų šventėje skambėjusios dainos vėl buvo atliktos birželio 5 dieną senajame dainų slėnyje Kaune. Nuotr. Eltos

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Casimir G. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Chicago Tribune“ žurnalistas John McCarron, birželio 17 d. apsilankęs „Drauge“, ryšium su šio vienintelio užsienio lietuvių dienraščio 90 metų sukaktimi. Jo straipsnis bus išspausdintas „Chicago Tribune“ dienraštyje birželio 21 d. Nuotr. Jono Kuprio

Patiksliname parašą po birželio 16 d. laidoje, 5-ame „Draugo“ puslapyje išspausdinta nuotrauka (prie straipsnio apie Čepėnų šeimą). Turi būti: Pranas Čepėnas, dukrė Ina, Albina Čepėnienė ir žentas (ne sūnus) Vytautas Užgiris.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė rengia tradicines Jonines birželio 26 d., šeštadienį, 5 val. po pietų, Šaulių namuose, 2417 W. 43rd Str., Chicago. Bus šalti užkandžiai, šilta vakariene, veiks „Jaimės šulinys“, šokiama gros šaulių rinktinės orkestras, vadovaujamas Kosto Ramanausko. Kviečiami visi šauliai, ramovėnai ir visuomenė Joninėse dalyvauti.

Bilietus į Alytaus „Dainavos“ tautinių šokių ir dainų koncertą liepos 3 d., šeštadienį, 3 val. p.p., Jaunimo centre galima iš anksto įsigyti „Seklyčioje“, o koncerto dieną — prie įėjimo. Visi kviečiami pamatyti ir išgirsti jaunimą iš dainuojančios Dainavos šalies, apie kurią ir mūsų literatūros klasikas Vincas Krėvė Mickevičius taip gražiai ir lyriškai rašė. Koncertą ruošia jaunimo centras, tad jį atsikviesdami, paremsite ir šį lietuvių židinį Čikagoje.

Tauragės Lietuvių klubo pusmetinis susirinkimas šaukiamas š.m. birželio 20 d., 1 val. popiet, Šaulių namuose, 2417 W. 43rd Str. Visi nariai prašomi susirinkime dalyvauti. Bus svarstomi klubo ateities planai. Visi laukiami ir turi jausti pareigą į susirinkimą atvykti.

Atsiųsta paminėti

DIEVO IR LIETUVOS DIDVYRIAI

Išėjimas mažieji lietuviukai sulaukė dar vienos spalvingo žaidimo knygelės — „Dievo ir Lietuvos didvyriai“. 24 psl. knygelėje spausdinami šv. Kazimiero ir pal. Jurgio Matulaičio gyvenimo paveikslukai ir juos paaiškinantis lietuviškas tekstas. „Dievo ir Lietuvos didvyriai“ išleido JAV LB Religinių reikalų taryba, o finansavo prekl. J. Prunskis. Piešėlius piešė ses. Mercedes, N. Palubinskienė, I. Orinauskaitė ir A. Mickute, knygelę paruošė ses. O. Mikailaitė.

„Margutis II“ praneša savo laidų klausytojams, kad jis girdimas kiekvieną vakarą, nuo pirmadienio iki penktadienio, 8-8:45 val. vak., 1450 AM bangomis. „Margutis II“ gerai girdimas ne tik Čikagoje, bet ir plačiose apylinkėse: Lemonte, Palos Park, Beverly Shores ir kt. „Margutis II“ yra kultūrinė, visuomeninė, informacinė lietuvių radijo programa, išlaikanti iš geravališkų tautiečių aukų.

Į Lietuvos Krikščionių demokratų partijos remėjų rengiamą gegužinę sekmadienį, birželio 27 d., kviečiami visi — pasidžiaugti prasidėjusios vasaros malonumais viliojančiame gamtos prieglobstyje, Ateitininkų namų sode. Būsime pavaišinti paslaugiu šeiminiškių pagamintais pietumis ir įvairiais gardumynais. Gegužinės pradžia 12 val., o Ateitininkų namų adresas: 12690 South Archer Ave, Lemont.

Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovė“ Čikagos skyriaus narių susirinkimas vyks birželio 27 d., sekmadienį, 12 val. Jaunimo centro patalpose. Kviečiami visi skyriaus nariai susirinkime dalyvauti.

VAKARONĖ

Visi skelbimai skelbė — vakaronė!

Kartu su Lidija Ringiene nusprendėme, kad užuot metų atskaitinio „Lietuvos Vycių“ tautinių šokių grupės koncerto, susirengsime vakaronę, kurioje visi būsimieji dalyviai, ir žiūrovai. Kvietėme ir Šeimos klubą — daugelis tėvų susipažino klube, kai kurios šeimos susidraugavo. Meno mokyklės mokinukų daugumą sudaro vėliausios bangos atvykėlių iš Lietuvos vaikai, o koncertuoti jiems reikia, kad ir pačia mažiausia proga. Tad sukvietė į būrį nebuvo sunku.

Į įvykį šeštadienį, birželio 5 d. tikra vakaronė Čikagos Jaunimo centro kavinėje! Žmonės rinkosi gana punktuotai, nešėsi lekštelę maisto vaišėms, dėjo į bendrą stalą. Vienai atėjo į Šeimos klubą, kiti į „Lietuvos Vycių“ šokėjų koncertą, treti — Meno mokyklės programėles pasizūrėti. Dar kiti — Prano Zapolio patarimų apdauros reikalais paklausyti. O visi — praleisti vakarą lietuviškoje aplinkoje.

Vakara pradėjo „Lietuvos Vycių“ tautinių šokių grupės įkūrėjas ir State Farm draudimo bendrovės agentas P. Zapolis, atsakęs į žmones domėjusius klausimus. Programėlę pradėjo „Lietuvos Vycių“ jauniai ir vaikai. Lidija Ringienė, kartu su padėjėjomis Gražina Jonavičienė ir Onute Utz, parėngė gražią šokių pyne. Buvo pašokti prieinami vaikų amžiui šokiai: „Vajaujas“, „Opa-

pa“, „Mikuciukas“, „Ozelis“, „Polka keturinė“, „Šiauciuokas-krauciuokas“ ir kiti. Matėme, kad vaikams šokti smagu. Pirmąją koncerto dalį vaikams užbaigė, kartu pašokdami folklorinį „Norjū miego“.

Antroje dalyje dalyvavo Meno mokyklės moksleiviai ir „Lietuvos Vycių“ studentai. Rasa Miliūnaitė kanklėmis pagrojo vieną kūrėlį. Kiek nelaukiant visiems studentai pašoko Lotynų Amerikos šokių „Rumbą“, susilaukdami publikos gražių katūčių. Meno mokyklei atstovavo tik mažas būrys moksleivių, nes didesnė dalis jau pakeliui į Lietuvą. Baletu, pramognių šokių šokėjai pašoko keletą šokių. Programą užbaigė studentai, pašokdami svajingo lėto valsio kompoziciją.

Po koncerto visi dalyviai buvo apdovanoti įvairiausiais „garbės“ raštais. Už ilgametį dalyvavimą vaikų grupėje buvo apdovanotas Juozukas Kanberos. Atėjęs šokti 1995 metais, kai dar ir kalbėti nemokėjo, o tik įsikibęs į mamos sijoną laikėsi. Greitai sukaks septyneri ir jis yra vienas aktyviausių lankančiųjų. O už geriausią elgesį buvo apdovanoti Živilė Badaraitė ir Tomas Mačiulis. Mažieji vyrukai gavo prisiminimui po šiaudinę skrybėlę, o mergytės — saldai-niukų. Vyresniosios mergaitės — po skarelę — mat jau ant rus metus lankančios, lyg ir veteranės. „Garbės“ raštus, kuriais negalėjo atsidžiaugti mažesnieji, gavo ir studentai, o jų šikart nebuvo per daug — vieni dirbo, kiti vėlavo ir t.t. Apdovanojimus ir „garbės“ raštus sugalvojo Lidija kartu su Gražina. Visiems kartu dirbant, vis ką nors įdomesnio surandama.

Na, o po to prasidėjo vaišės. Kažkas net tortą atnešė. Viso buvo ir atsigerti, ir pavalgyti, ir pasmalizauti. Man labai patiko, kad į šią vakaronę atėjo ir išėjusios lietuvių, o viena moteris pagamino tokių skanių kimšų kiaušinių, kad jie greičiausiai ir išstiro vaikų burnose.

Kaip ir buvo tartasi, atvažiavo Stasė ir Vytas Jagminai su akordeonu. Kartu ėjome ratelius, pašokome „Aguonėlę“, „Norjū miego“, padainavome. Vakaronės metu pamokiau visus — didelius ir mažus — šokti rumbą. Pasisekimas didžiulis. Nepalaido manęs, išsireikalavo dar ir čia-čia-čia. Ir vėl mokėmės. Dar dainavome, dar šokome, kol kojos pavargę. Susirinkę šeštą vakarą, tik po dešimtos išsiskirstėme. Skirstydami visi šypsojosi, mat smagu buvo. Kavinė buvo arti-pilnė. Pastebėjau, kad ateina ne tik šeimas turintieji, bet ir vienišios žmonės. Gal ir gerai. Juk mūsų tiek nedaug šioje Atlanto pusėje, tad, jei žmonės ateina ir gerai jaučiasi, bū-

Š.m. balandžio 29 d. Lithuanian Mercy Lift šventė savo veiklos devynerių metų sukaktį. Nuotrauka iš tą dieną vykusio sukaktuvinio posėdžio. Stovi (II eil.) viduryje — Jurgis Lendraitis, LML pirmininkas.

dami kartu, ko daugiau reikia Šeimos klubui, lietuviškai bendruomenei?

Ligija Tautkuvienė

BIRŽELIO TRAGIŠKŲJŲ IVYKIŲ PRISIMINIMAS

Čikagos lietuvių evangelikų-liuteronų Tėviškos parapija prisiminė pamaldų metų birželio 13 d. lietuvių žiaurųjį trėmimą į Sibirą, kur vėliau žuvo tūkstančiai geriausių tautiečių ir bažnyčios narių.

Čia jų visų prisiminimui Dalia Eidukaitė-Fanelli, akompanuojant Jūratei Lukminienei, atliko pagal Julijos Švabaitės žodžius Giedrės Gudauskienės sukurtą „Requiem mano draugams“. Solistės dideliu įsijautimu ir akompaniatorės jautriu pritarimu atliktas kūrinys buvo pamaldų dalyvių išklauskas su dideliu susikaupimu.

Vysk. Hansas Dumpys sakė, kad nors prabėgo daug metų nuo šio tragiško įvykio, bet esą dar mūsų tarpe liudininkų, kurie matė ir pergyveno tuos neįtikėtinus okupanto poelgius, kad net laikas negalys išdildyti iš jų atminties. Kurie tada dar spėjo, bėgo nuo šio siaubo į Vakarus, palikdami net savo tėviškę svetimųjų rankose. „Gal po tiek metų ir Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo pradėdame mes pamiršti visus tuos birželio mėnesyje įvykusius žiaurumus? — klausė vysk. Hansas Dumpys pamaldų dalyvių. — Gal mūsų jaunajai kartai atrodo jie lyg pasakos ar legendos, o gal ir mes patys tiek prisitaikėme prie šio krašto patogaus ir apstaus gyvenimo, kad visi šie žiaurumai pradeda išnykti iš mūsų atminties? Bet mes negalime ir neturėtume niekada juos pamiršti!“

Todėl vysk. Hansas Dumpys ir maldavo Viešpatį Dievą, kad Jis niekada neleisų pamiršti aukų, kad jos visada mums primintų, kokia brangi yra laisvės kaina!

Valteris Bendikas

ŽENGIANT „STEBUKLŲ KELIŲ“

Balandžio 29 dienos posėdyje Lithuanian Mercy Lift paminėjo savo veiklos devynerių metų sukaktį. LML pradėjo veikti nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo pradžios. Tikslas buvo humanitarinė ir medicininė pagalba Lietuvos ligoninėms bei kitoms tolygioms institucijoms. Į posėdį susirinko daug LML narių pasidžiaugti pasiekimais ir aptarti ateities darbų eigą. Pirmininkas Jurgis Lendraitis pranešė, kad balandžio 17 dieną išsiųstas 381 talpintuvus su medikamentais į Lietuvą. Nuo įsikūrimo LML yra Lietuvai išsiųstas paramos už 82,949,270.76 dol.

Pakviesti Bob Mogenis, Rotary International Burke, VA, pirmininko, balandžio 19 d. Jurgis ir Vilgailė Lendraitai dalyvavo Rotary International suvažiavime Vašingtone, D.C. Jo tikslas buvo susipažinti su Rotary International projektu „Gift of Life“, per kurį į Ameriką atvežiami vaikai iš užsienio operacijoms. Bob Mogenio tikslas sudaryti sąlygas gydyti sergancius Lietuvos vaikus.

Lietuvos ambasadoje Vašingtone, DC, balandžio 23 d. susitikime su Lietuvos prezidentu ir Alma Adamkiene dalyvavo LML atstovai Pranė Šlutenė, Jurgis ir Vilgailė

M.U.

Tėvo diena Pasaulio lietuvių centre birželio 20 d. 12 val. p.p. centro didžiojoje saleje. Kviečiame tėvelius, senelius, tėvukus su savo šeimomis dalyvauti. Pagerbsime ir prisiminsime jų reikšmę mūsų gyvenime. Skani, soti užkandė, namie kepti pyragaičiai, kava. Įdomi Tėvo diena specialiai sukurta programa. Tėvo dieną rengia ir visus dalyvauti kviečia PLC renginių komitetas.

Rankos lenkimo sporto entuziastas ir varžybų remėjas Remigijus Gorys su žmona Rasa dėsine ir š.m. gegužės 1 d. Jaunimo centre, Čikagoje, vykusį varžybų dalyvą dail. Danutę Turlaitę kairėje.

S K E L B I M A I

• Š.m. birželio 26 d. Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyrius (ALIAS) organizuoja ekskursiją pėsčiomis po Čikagos vidurmiesto šiaurinę dalį. Renkamės 11 val. ryto SANTA FE pastatą, esančio Michigan ir Jackson gatvių susikirtime, vestibulyje. Įėjimas iš 224 S. Michigan Ave. Ekskursiją praves Jurgis Anytas. 9/230

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Darymo ir montavimo darbai
Tel. 630-257-0710
Skambinti po 10-11 val.

Reikalingas draugas?
773-585-9500

• Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-879-7750 arba jo sūnus Andrius Kurkulis, tel. 312-879-7751, dirbą su First Albany Corp. Čikagoje. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730. (sk.)

• Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632. (sk.)

Pasigal, stundiniai persikraustymai Lietuva per TRANSPAK (stanga, draugo, pastaba) Darbo val. 9-5 skydiena, sekd. 9-2 Tel. 1-773-838-1050.

Šeimos klubo surengtos vakaronės „Uzdainuosim susikibę“ dalyviai. Iš kairės sėdi: Aldona Ruzgienė, Antanas Pauzulis, Hedvina Dainienė, Vytas Jagminas, Stasė Jagminiene, Elmina Vidugiryte. Stovi: Eugenijus Rupšys, Laima Lukauskienė ir Gražina Jonavičienė.